XIX

[Benedykt Bornstein]

Tom III Arch. inşaatı   XIX

Dreza i aalō

1

Monizm energetyczny

Nr. 40 Wie Reibung mit dem Wachsen der Hindernisse (zmęczenie fizyk.) immer grössere Wärmemengen hervorbringt, bis schliesslich eine Flamme emporschiesst, so führt die Gehirnthätigkeit beim Wachsen der Widerstände im Nerven-systeme zum Auftreten subjektiver Erscheinungen, die man mit dem Begriff Bewusstsein umfasst.

Nr 40. ~~Wenn ein Haus durch eine~~ Wie aber nicht~~desto weniger~~ beim Verbrennen die Flamme nicht nur Begleiterscheinung, sondern directer Ausdruck des Verbrennungsprocesses ist, so ist auch Bewusstsein nicht allein Begleitphänomen bei gewissen Wirkungsverhältnissen der Gehirn-thätigkeit, sondern unmittelbarer Ausdruck der Energie als innere Ursache des Thätigkeitszustandes der Nervenzentra.

Nr. 41. Wenn ein Haus durch die Flamme eines Lichtes in Brand geräth, so betrachten wir die Lichtflamme als die Ursache des Brandes, während in Wirklichkeit die Ursache des letzteren von der Wärmeenergie geliefert wird, die sowohl der Lichtflamme als dem Brande des Hauses zugrunde

W. v. Bechterew Psyche und Leben. Wiesbaden 1908

Stt. 40. „Ueberhaupt liesse sich der ganze Vorgang der psychischen wie Gehirntätigkeit mit einem Verbrennungsprozess vergleichen, der, wenn intensiv, unter starken Lichterscheinungen, wenn schwach, auch ohne solche Erscheinungen verlaufen kann."

Stt. 40–41. „Energie als innere Ursache des Tätigkeitszustandes der Zentren einerseits, psychische Erscheinungen und materielle Prozesse im Gehirn andererseits befinden sich, wie aus vorstehendem ersichtlich, untereinander im Verhältnisse von Ursache und Wirkung."

Stt. 51 „Im Leben der Psyche haben wir es, wie oben bereits erörtert wurde, nicht mit „psychischer Energie" zu tun, sondern mit subjectiven Erscheinungen, deren Ursache in Energie zu suchen ist, welche auch die mit den subjektiven Vorgängen parallel gehenden materiellen Veränderungen des Gehirnes bedingt und die wir bedingungsweise, ohne das Wesen der Sache zu berühren, neuro-psychische Energie – als Äusserung rein nervöser sowohl, wie auch psychischer Prozesse – nennen können.

Stt. 60 „Die Psyche umfasst aber nicht bloss subjective Erlebnisse, sondern äussert sich auch in Gestalt objektiver Merkmale, die allein eine befriedigende Lösung der Aufgabe ermöglichen. Als fundamentales objektives Kennzeichen vorhandener psychischer Tätigkeit erscheint eine Wahl der Bewegungen, die sich auf individueller Erfahrung gründet."

liegt. Genau so liegen die Dinge im Psychischen, wo das eine psychische Bild als Ursache des anderen betrachtet wird, obwohl in Wirklichkeit beides Folge von Energie als innere Ursache des Tätigkeitszustandes der Zentra ist"

Str. 186–188 „Ich finde also, wie aus vorstehenden Darlegungen ersichtlich, die Grundlage der zentralen Nervenerregung in chemischen genauer chemisch-molekularen Zellvorgängen, die einen rein physikalischen Vorgang in Gestalt eines Nervenstromes mit dem Kennzeichen der elektrischen Schwankung in der hinzugehörigen Nervenfaser auslösen.

S. str 187. Es muss also zwischen beiden Vorgängen im physiologischen Zustande ein derartiger inniger Zusammenhang bestehen, bei welchem die im Nerven während der Leistungsthätigkeit entstehenden elektrischen Erscheinungen Anstoss geben zu einer Störung des molekular-elektrischen Zellgleichgewichtes im der nächsten Neuron und somit zur Entwickelung einer spezifischen Reaction in der Nervenzelle, die als chemisch-molekularer Vorgang zu betrachten ist. Hinwiederum muss die spezifische Reaction in der tätigen Zelle zum Auftreten elektrischer Erscheinungen im Nerven Anstoss geben, da es physiologisch-chemische Prozesse ohne Störung des elektr. Gleichgewichtes und somit ohne Entwickelung elektrischer Schwankungen nicht gibt. (elektryczność również jest skutkiem molekularnych procesów osmozy, dyffuzji, włoskowatości i t.p.)

Str 209

Man hat daher die Grundursache des fortwährenden Parallelismus der phys. u. psych. Erscheinungen in den Nervenzentren in der Natur der Energie zu suchen, die als einheitliche Energie des Universums ihrem Wesen nach, wie gesagt, nicht ausschliesslich physische enthält, sondern auch in potent. Zustande das umfasst, was unter entspr. Umständen dem Psychischen zum Ursprung dienen kann.

Schuppe. Der Zusammenhang von Leib und Seele Wiesbaden 1902

Str 40 „Wir müssen uns hier mit d. Tatsache begnügen, dass ein lebendiger Menschenleib und ein Ich, dass sich in ihm findet, d. h. dessen primärer Bewusstseinsinhalt er ist, durchaus zusammen als ein ursprüngliches Ganzes da sind."

Str 44 „Das Konkrete und wirkliche Ich ist das, welches zu seinem Bewusstseinsinhalte seine konkrete Ausgedehntheit hat, das sich als seinen Leib wissende Ich." „Auf dieses allein sind Einwirkungen möglich."

Str 49. Oben wurde schon hervorgehoben, dass das Ich sich nicht als Ausgedehntes ~~finden~~ könnte, wenn es nicht wirklich ausgedehnt wäre, wobei das Wirklich-ausgedehnt-sein in der Sicht- und Tastbarkeit besteht."

Str 52. d. „Ursprüngliche Einheit von Ich und Leib, nach welcher jeder von diesen, für sich allein gedacht, eine blosse Abstraction ist."

Str 54. „Dass Ich sich als seinen Leib, den sehenden Leib, weiss."

Str 60 „So will mein motorischer Nerv, weil Ich will, weil ich dieser motorischer Nerv bin"

Str 55 „Der lebendige Stoff immer schon Bewusstsein, welches ein solches Ganzes zu seinem Inhalte hat und sich als dasselbe weiss, voraussetzt."

Str 53 „Und wenn es Hirnfunktionen gibt, welche von einem anderen Hirnpartie statt der funktionsunfähig gewordenen, übernommen werden können (Landois Lehrb. d. Phys. d. Menschen 10 Aufl. Str 895), so ist doch erwiesen, dass es durchaus keine spezif. Energie, keine qualitas occulta der einzelnen Hirnpunkte ist, welche dieses alles hervorbringt."

Фаминцын. Современное естествознание и психология. С. Петербург 1898

стр 153 „Следовательно, все эти органы (орг. чувств), вообще взятые, суть ничто иное, как специальные приспособления эктодермы животного к одному только восприятию внешних воздействий внешнего мира. С полным правом поэтому можно рассматривать наши внешние чувства, как продукт дифференцирования чувства осязания, которое Спенсер и считает за чувство основное, являющееся как бы родоначальником всех прочих."

стр 208. „Приспособление представляет следовательно одним из самых характерных признаков живого существа, а стремление к самосохранению одною из главнейших забот его жизни.

... Ничего подобного в произведениях неживой природы мы не наблюдаем; полная индифферентность и отсутствие приспособления к окружающему - суть удел тел неорганических."

Loeb. Wstęp do fizyologii i psychologii porównawczej. Warszawa 1906

Str 39. „Rola mózgu [u żaby], jak i wogóle układu nerwowego centralnego sprowadza się tylko do czulszego i szybszego przenoszenia [illegible]

Str 41. „Mała różnica stereochemiczna w budowie węglowodanu lub białka może warunkować zupełnie odmienne własności fizyologiczne, (jak to wykazały badania nad fermentacyą), a jednocześnie nie mieć żadnego wpływu na własności morfologiczne."

Str 43 „Wnet widzimy do jakiego stopnia zacierają się pomiędzy odczyny roślin i zwierząt na bodźce zewnętrzne. Czyż nie można sobie wyobrazić, żeby poszczególne narządy i tkanki zwierząt wyższych mogły odpowiadać celowo na bodźce zewnętrzne nawet bez udziału układu nerwowego centralnego."

Schrader (1889 Pflügers Archiv 44)

Str. 189. Opisując doświadczenia nad gołębiami z wyciętemi półkulami mówi: „Widzimy więc, że zdolność widzenia przestrzennego trwa dalej pomimo braku półkul mózgowych a z nimi, jak to właściwy zwykle, pamięci asocyacyjnej." Nie zgadza się to z utożsamianiem Loeba świadomości z pamięcią asocyacyjną. Wrażenia gołębia posiadają (są świadome) wzroku, choć nie posiadają pamięci asocyacyjnej. Trzeba przyznać, że Loeb przez „świadomość" ma na myśli „rozumienie czego, a nie samo czucie, czyli pewną wolę inteligencji.

Str 214.

„Munk, Hitzig i inni uważali płaty czołowe półkul za organ uwagi. Wielokrotnie usuwałem u psów oba płaty czołowe. Wypadło by mi dostrzec najmniejszej różnicy w ... wszystkich zmysłów. Nie znam operacji równie nieszkodliwej dla psów, jak usunięcie płatów czołowych.

To samo mówi Loeb o „ośrodkach kojarzenia" Flechsiga

218. Loeb uważa lokalizację wyobrażeń w pojedynczych komórkach ... Dynamiczne, nie statyczne. Korpuskularne pojmowanie przyczyny

224. Pogląd Macha, że warunki chemiczne są podstawą czasu (chyba wrażenia) (Die Princ. d. Wärmelehre 1896 str 360

225 „Taką samą energię specyficzną okazuje prosto pogorszka ta okoliczność, że w siatkówce następują przemiany w pewnych określonych związkach chemicznych i to przemiany zawsze te same, czy wywołuje je organ światła, czy prąd elektryczny, czy też uciśnienie, wycięcie, lub ...

197. „Niektórzy autorowie robią zarzut, że zjawiska takie, jak świadomość lub dusza nie może w ciele pojawiać się nagle na pewnym stopniu rozwoju ... Skłonni są do przypuszczenia ż

Każde wrażenie pozostawia ślad w świadomości ---- Nie przypuszczam [Erdmann], ażeby ktokolwiek twierdził, że każde wrażenie pozostawia przyrząd, skupiający promienie świetlne, wychodzące ze świecącego punktu w jeden punkt powierzchni ciała, [illegible] postać, iż istnieją wszystkie, pozostające ten aparat ----

Podobnie jak nasz aparat dioptryczny zaczyna być czynny, kiedy oko osiągnie pewien stopień rozwoju, tak i mechanizm pamięci asocjacyjnej zaczyna działać dopiero wtedy, gdy mózg osiągnie [illegible] pewnego stopnia rozwoju.

b) Erdmann. Wissenschaftliche Hypothesen über Leib u. Seele. Köln (1907)

Materjalistyczne pojmowanie duszy u Homera (23 razy [illegible], 11 razy [illegible])
46. Przemienienie zjawisk duchowych na otaczające [illegible] (wniosek według analogii). Zarzuty. Próżny [illegible]
47 Zakres [przewaga] życia psychicznego: Postrzeżenia jako elementy psychiczne, nie fizyczne.
64. Terminologji. Cogitatio, conscientia [świadomość] [illegible]. Świadomość, jako genus rodzaj dla czucia, myśli i t.p.
Podświadome (poza środkiem świadomości) i nieświadome (dyspozycje pamięciowe)
nieświadomo pobudzone dyspozycje (przy czuciu, [illegible], [illegible])
104. Mechanistyczny pogląd na świat — sprowadza wszystkie zjawiska do ruchu
111.) Atwater mówi: „Führt man die Resultate dieser Experimente auf ihre einfachsten Formen zurück, so zeigen sie, dass die vom Körper in den zwei Formen von Wärme u. äusserer Muskelarbeit abgegebene Energie der potenziellen Energie [illegible] gleichkommt"

145. Krytyka materjalizmu ekwatywnego: ruchy cząsteczek mózgowych nie mają nic w sobie nic z czucia, czucie nic z ruchu cząstek.

Krytyka mat. funkcjonalnego: jednostronność funkcji

1. fenomenologicznego: [illegible] rzeczy istniejącej materji): zjawiska świad. bezpośrednio dane rzeczywistości

Krytyka pamiętacji duszy: brak w mózgu centrum, od którego (z którego [sztyby]) wychodziłyby akty psych.-duchowe

Krytyka spirytualizmu (Leibnitz, Berkeley, Fichte)

Parallelizm (Hylozoizm, Giordano Bruno, Spinoza, Leibnitz)
monizm spirytualizm

206 „Wir sind im Unterschied von allen diesen metaphysischen Tendenzen zu der psychologischen Ansicht gelangt, dass es in Wirklichkeit gar nicht verschiedene Uhren sind, sondern eine und dieselbe Uhr, die uns, von aussen betrachtet, als die eine, von innen betrachtet, als die andere erscheint" („Das Mechanische ist das von aussen erfasste Seelische, das Seelische das innen erfasste Mechanische unseres Körpers")

Pewne zarzuty przeciwko parallelizmowi

1) jednorodność ruchów z jednej strony, z drugiej zróżnic. el. świadomości;

Odp.: Te zróżnic. świad. są rozgałęzieniami prawdziwego uczucia

2) złożoność ruchów – prostota czuć.

Odp.: Czucia są z istoty rzeczy zróżnicowanymi, złożonemi uczuciami

3) Skupienie wielu form czuć w jedną jedność. Połączeniami między odp. centrami nie dadzą się wskazać wystarczające (patrz Kries „Über die mat. Grundl. der Bewusstseinserschei-nen")

Odp. Tylko jeden brak dost. danych fizj.

4) jedność świadomości.

Odp. Nasze przypuszczenie o warunkach korelacyjnych (pamięć)
(odp. jedności osobowej)

str 232 Świadomość (organy zmysłów) a zarodkowy rozwój.

str 250. Parallelizm psychofizyol. z nieświadome warunki świadomości.
Przyjmując zasadę parallelizmu i wykluczenie ... musimy przyjąć nieświadome, gdyż w przeciwnym razie nie objaśnilibyśmy przyczynowo powstania lub zniknięcia ... świadomości.

str 262 „Leben, so können wir paradox wendung sagen, ist seelisches Sein in jedem organischen Geschehen"

266-7. Gdy n.p. oczekujemy kogo z niecierpliwością, wtedy nie ciągle mamy w świadomości jego obraz. A jednak cała nasza świadomość jest pod wpływem tego nieświadomego: zmniejszenie w danym kierunku progu wrażliwości, [illegible] itp.

Nieświadome w twórczości (verborgenste Denken)

II. Driesch. Leib u. Seele [illegible]

Ewolucyjny mechanizm, nieścisły parallelizm, którego [illegible]

Teza parallelizmu: „Was es am Psychischem gibt, das sich [illegible] psychische in Rücksicht auf seine Lebendheit (Elemente und deren Beziehungen zwischen diesen Lebheiten restlos abbildbar" –

Za teorią parallelistyczną – prostota syst. mechanist. systemu [illegible]

Argumenty przeciw teorii parallelistycznej: trudności w utworzeniu odpow. fiz.

a) Wspomnienia, obrazy pamięciowe bywają zmienione

b) Spostrzeżenie tego samego słowa przez dotyk, przez wzrok itp. (różne miejsca w korze)

c) wartości, [illegible]

d) Czynności jako niemech. zjawisko (:

1) historię osobnika, sporządzony [illegible] jednak twórczo

2) czasowe i przestrzenne [illegible]

Maszyna tego nie potrafi.

Właściwości struktury świata psychicznego w odr. od fizycznego

A) Der Zentrierung: (str. 55) „Alle seelischen Dinge sind also mittelpunkts-bezogen („zentriert"), nicht „nebeneinander"; und das schwächt die Bauformen des psychischen u. des physischen grundsätzlich voneinander".

B) „Aufgipfelung" (H. Schwarz, Grundfr. der Weltans.) – różnica „wybitnie" psych. od fizycznego. 190.

W poz. fiz. „rezultancie" giną składniki, w psych. stają się składnikami [illegible]

c) Stopień różnorodności przyr. a fiz.

1) Różnorodność fizyczna: ... elektrony i ajony, elektronów (...) posiadające własności: ruch, wielkość, nieprzenikliwość, możliwość wa(r)zenia i przyciągania.

2) Różnorodność psychiczna: rozmaitość danych zmysłowych, uczucia, myśli, skupienia i t.d.

„Rozmaitość wrażeń" nie może przedstawiać rozmaitości przyr., gdzie odpowiada jej tylko pojedyncza rozmaitość przestrzenna, a dla innych przedstawień // się urywa „Wie soll auch nur der bedeutungsgehalt Erlebnisinhalt $\sqrt{2}$ im räumlichen Hirnmannigfaltigkeit parallelisiert" sein. [2] Etwa durch eine Kwadratische Ordnungsanordnung im Hirn, die darin eine Diagonale vom Werte $\sqrt{2}$ aufweist? Aber eben diese physische Manna für ein Gehirn wäre ja schon allenfalls idee „Korrelat" für mein „Ein Kwadrat mit seiner Diagonale sehen" aber nicht für das bloß allg. Meinung $\sqrt{2}$.

Według Drescha odpowiadają na przyrodę tylko ciała, t. j. czynnik niesłuszny, nie zaś jej ... różne odpowiedniki.

str 88. Dresch wyraża się że podrzędnej dopow. porz. mózg i czuć. Całość jednak ... odróżnia się der Lustäußerung der Seele"

str 90, Wie ein bloßes Mehr oder ein bloßes Andersliegen auf der einen, der physischen Seite den Soleitsunterschied zwischen Rot und G, ja auch nur zwischen Rot u Blau auf der „andern Seite" sollte „parallelisieren" bedingen können, das ist grundsätzlich uneinsehbar und zwar im Sinne einer vollendeten Widersinnigkeit.

A. Bain. Umysł i ciało. Warszawa

str. 5 Fakta, okazujące ścisły związek umysłu i ciała:

1) Uczucia mają swój naturalny, fizyczny czyli wyraz

2) Skutki umysłowe zmian cielesnych i naodwrót:

2a) zależność (uczuć i) umysłu od głodu, lekarstw, środków pobudzających, chorób (pamięć) [illegible], znużenie w końcu dnia,

2b) Strata tamuje ruchy i uczucia, wzruszenie może powodować paraliż

Odpowiedniości między duchem i ciałem

1) Uderzenie bodźca, uderzenie świadomości i t. p.

2) Mocny bodziec na małą powierzchnię ciała — wrażenie ostre (ukłucie)
Słaby — — wielką — — — wrażenie pełne (grzmot)

3). przyjemność — przyrost czynności życiowych (por. wyraz uczuć)

Argument przeciwko dualizmowi:

Nie znamy ducha bez ciała: „nikomu nie dano widzieć umysłu działającego osobno od swojego materjalnego towarzysza."

Związek duszy i ciała, nie jest związkiem w przestrzeni, lecz w czasie:

„Rozciągły organizm jest warunkiem, byśmy mogli przejść do stanu, w którym niema rozciągłości.

Taylora termin: animizm oznacza wierzenie, że dusza jest osobną istotą (życie i śmierć, sen i jawa, postacie w snach). Animus, spiritus, pneuma, – duch – te słowa oznaczały, że duch jest czemś materjalnym: ...

/ Bain. str 141–2

I Dwie istoty

1) ~~Obie~~ 1) Obie materjalne

a) U nas niższych – to duch, ciało

b) U wielu filoz. greckich: [2] powietrze, ognia lub eteru lub z b. gładkich i del. atomów (Demokryt) okrągłych (jak wozy)
c+ u Empedoklesa z 4 żywiołów (podobne poznaje się przez podobne)
Diogenes z Apoll. – z powietrza. Stoicy, Epikurejczycy

c) U pierwszych ojców Kościoła, z przyczyn życia było dowodem przyjemności lub bólu fizycznego – musi więc być materjalny
Materjalizm Tertuliana: istotą jest czystsze, świetlane powietrze
Dusze mają ludzką postać, lecz okrzyczany. Gdyby nie była cielesną jakimś sposobem mogłaby doznawać wrażeń od ciała, czucia i cierpień wraz z nim
" (tak mówili i stoicy)

2) Niematerjalne i materjalne

a) Platon (3 dusze) i Arystoteles (wegetatywna, zmysłowa i rozumna) / całe dusza w całem ciele i w każdej jego części)

1) Pierwszy ojciec Kościoła (Augustyn) (354–430)
(Augustyn silnie zaznacza odrębność ducha od materji: „duszy nie należy pojmować, jako ognia, lub powietrza, lub wytrzymałej". Dusza nie ma rozciągłości, jest więc niematerjalna, dlatego uważany lepiej niż ciało. Nie jest w przestrzeni, lecz przestrzeń nieograniczona w duszy. Pamięć zawiera prawidła prawdy, mądrości, sprawiedl.
Dusza działa na subtelniejszą istotę – światło – a stąd to przebywa przez ciało

c) Scholastycy. Tomasz (1225–74): rozum bywa naukowy i indywidualny, jest boskie
[Albert W. (1193–1280), nauczyciel Tomasza, twierdzi, że i wiedzę ...]
Tomasz mówi: ciało jako ... – ... życiem, jako jako tale corpus. Zachował 3 dusze, które w jednej istocie trwają.

d) Deskartes

II Jedna całość

1) Myśl i materya uważane jako tożsame.
   a) grubszy materjalizm (Akwatyczny – Priestley, E. Darwin)
   b) krańcowy spirytualizm (Fichte, Berkeley)

2) Myśl i materya, uważane jako przeciwstawne

Tylor mówi: „Utrzymują, iż każdy język zawiera w sobie dźwięki artykułowane naturalnie i wprost zrozumiałe ... Podobnie, jak gesty mimiczne, przemawiają one same za siebie, znaczenia ich właściwego w nich samych szukać należy." ... Teorye te, dające się od czasów klasycznej starożytności, wrosła w całą pełnię systemu w ..... mistyków XVIII w. przez ... de Brosses. Przyjęła ją i rozpowszechniła za naszych czasów cała szkoła lingwistów, przewodniczona zaś Hensleigh – Wedgwood."
(Ekspressyjno-wykrzyknikowa i naśladowcza teorja początku mowy)

122
„Mowa była ekspresyjną samą przez się, z nazwami bowiem naturalnie przedstawiała wprost, tak jak pismo w początkach swoich, przedstawiała przedmioty uderzające zmysły nasze. W następstwie czasu skutkiem skróceń, zmian i kombinacyj ... jak również i na zasadzie analogji mowa utraciła pozór pierwotny czystego naśladownictwa, przybrała natomiast znaczenie ... Do

Zmusza zaczątki przyczyniły się niepomału wpływ wzajemny różnych języków na siebie.
Wszystko zaś nadało mowie tej charakter konwersacyjny, jaki w niej nas razi obecnie"

Wyrazy, które nie potrzebują połączyć się ze wrażeniami

Znaczenia, które nie usamodzielniają się od wyrazów

Myślenie bezwyrazowe.

Mc-Dougall

Body and Mind. A history and a defense of animism. William Mc. Dougall

Galen (2 po Ch.)

str 37. Mózg jako siedlisko duszy: Alkmeon z Krotony (500 p. Ch.); ...

... i ... Teofilos z Aleksandrji (300 p. Ch.) –

(Następcy) Galen – tworzą się duchy życiowe (spiritus animales) są tworzone w mózgu ze spiritus vitalis krwi. (Vesalius 1543)

Telesio (De rerum natura, ... – ...) – dusza – cienka materja ... duchy z syst. nerwowego. Poza tą duszą materjalną, wnoszą duszę niebieską

Bruno – dusza indywidualna i metempsychoza. ...

1543 Andrzej Vesalius: Fabrica humani corporis – fizyol. i anatomja

3 rodzaje duchów: naturalne, wytwarzane przez wątrobę / vital życiowe (z tamtych przez serce / animal ... przez mózg) zasadnicze przez zwierzęta i ludzi

Według Van Helmonta – człowiek przed upadkiem Adama posiadał tylko nieśmiertelną duszę zaś po upadku Bóg wyposażył go w duszę zmysłową, a wraz z nią i śmierć.

Kartezjusz: siedziba duszy u człowieka ... swego ... a) ...

Hume uważa (Treatise ... część IV § 5), że można myśleć i materję uważać za przyczynę myśli, gdyż są one stale z sobą związane. W ten sposób ... przyczyny ... uważ. mateeralnie ... przyczyny ... funkcjonalne i ...

Argumenty przeciw animizmowi.

I Fizyczne: a) pojęcie przyczyny fizycznej b) zasada energji

II Fizjologiczne: a) lokalizacja procesów w odp. częściach przemawia przeciwko ~~przyj [illegible]~~ prostocie duszy b) związek nerwów mózgowych i czuciowych stwarza całość nieprzerwaną, w której niema miejsca na interwencję duszy c) nieświadome procesy i działania świadczą o potędze ciała, d) niesamodzielność „duszy" i jej zależność od czynników fizj. (głód, pragnienie, zdrowie, choroba, narkotyk).

III Biologiczne: Darwinizm skrajny: czysto mechaniczne objaśnienie form życia, rozwoju i przystosowania

IV. Filozoficzne: a) niepotrzeba przyjmować transcendentnej duszy

b) interakcjonizm dwóch tak odrębnych substancji — nie do pojęcia

str 156. Trzy rodzaje doświadczeń, odpowiadające „dwóch aspektów tego samego procesu (zjawisk)

1) dwa ujęcia tego samego przedmiotu czy ruchu z dwóch punktów przestrzeni; [1) niema współczesności 2) można z jednego ujęcia wnosić o drugim)

2) dwie abstrakcyjne ujęcia tej samej rzeczy przez te same zmysły np: ~~barwa~~ jasność barwy i nasycenie

3) dwa ujęcia przez różne zmysły " " np: dźwięk gongu i jego widok.

Str. D. na str 160 zarzuca ~~dwa-aspek~~ „two aspects" teorji, że w zasadzie niema wcale drugiego (psych.) obserwatora ~~ściśle pojmowania~~, gdyż treść spostrz. nie jest dana nagość introspekcji. Ponadto możemy mieć tylko 2 zjawiska, gdyż [illegible] się one nie [illegible].

ważna uwaga {
Dla paralelizmu oba aspekty są natury psychicznej: to dwa spostrzeżenia, zewnętrzne (spostrzeżenie mózgu i jego ruchu) i wewnętrzne (stan czy zjawisko psychiczne). Oba ujęcia zachodzą w umyśle naszej psychiki. Dla nas to dwa: przebieg fizjologiczny i przebieg psychiczny — pierwszy zależy od ciała, drugi od duszy.

A) Niewystarczalność mechanizmu w fizjologii (~~morfogenezie~~)

a) Podczas rozwoju występuje się całość pomimo uszkodzeń, kawałkowania i t. d.
— przeczy to czysto mechanicznej teorii rozwoju, gdyż, gdyby

1) wszelka komórka - rezultat podziału - otrzymywała nawet wszystkie elementy, a różnicowanie objaśniałoby się jej specjalnym położeniem, to jak wytłumaczyć, że [illegible] gdy to położenie przez dośw. zostaje zmienione

2) [illegible] morfogenezie, gdyż [illegible]

b) Tworzenie syntez o wysokiej wartości pracy, podnoszenie energii do wyższego potencjału, wbrew [illegible] prawa energii

B) Niew. mech. do objaśnienia ewolucji organicznej
((przypadk. odchylenia nie rozwijają się [illegible], cytowane u de Vriesa „Plant breeding" 1907)
Niewyst. czystego darwinizmu (Weismann). — Konieczność albo
a) lamarckizmu = wpływy psychiczne (instynkt, samo przystosowanie się i t. p.)
b) mutacjonizmu, [illegible]
c) [illegible] generacji [illegible] (nie może być objaśnione ani doborem, ani wzrostem, gdyż [illegible] w wypadkach [illegible])

Konieczność subjektywnego wyboru (Ward, L. Morgan, J. M. Baldwin)

- fizycy przeciwni czysto mech. objaśn. życia: Lord Kelvin, Tait, Bal. Stewart, Crookes, Lodge, J. J. Thomson, Larmor

c) Niewyst. mech. objaśn. zachowania się zwierząt

Nawet u najniższych zwierząt (ameby, Paramaecium) widzimy nie tropizmy (refleksy części ciała) (reakcyj wywołane bezpośr. działaniem podniety na tę część), lecz reakcyj jednolitej całego organizmu, wykazującej momenty wyboru [illegible] ni i trwałą chęć do osiągnięcia celu, potęgowaną nawet ze zmianą kierunku i rodzaju ruchu.

W instynktach (np. osy) [illegible] więcej, niż złożone odruchy, gdyż przejawia się w nich [illegible] rozmaita ocena tych samych przedmiotów w związku z tem, czy osa [illegible] itp., a więc w związku z celem, jaki sobie stawia.

Krzyk dziecinny jest instynktownym przejawem, wywołanym przez szereg różn. podniet, mających tylko to wspólne, że są wszystkie nieprzyjemne (przykre).

Niestałość mechan. [illegible], jeżeli chodzi o [illegible], nauki itp. — Instynkt ciekawości wywołany nie przez momenty intelektualne, przez świadomość czegoś nowego.

„Telegram-argument". Niezależność reakcji od podniety, zależność od [illegible]

Argument za działaniem duszy na ciało.

Teorja Darwina twierdzi, że tylko to, co jest pożyteczne, rozwija się i rozmnaża (distribution of consciousness). Jak jest z psychologią, [illegible] pożyteczna, [illegible], że ten pożytek,

jest wyrazem tylko lepszej organizacji mózgu, bo przecież w każdym razie byłoby też epifenomenem. O wiele naturalniejszym jest przypuszczenie, że świadomość bierze udział w organizacji mózgu, przez torowanie dróg, które polega na przezwyciężeniu oporu między neuronami przez skierowanie tam akkumulacji x) znacznej ilości nerwowej energii. Tedy jest interwencja psychiczna, która zmienia kierunek bez wzrostu ilości przejść nerwowych. Świadomość ~~oznacza~~ energii razem ~~jest wyrazem tam~~ ~~jest to~~ wysiłek psychiczny razem tworzący takiej akkumulacji i skierowania energii.

Jedność świadomości

Dowody Lotzego: a) Konieczność substancji, o ile są jedności stany

b) " ujmującego podmiotu

c) " jedności, wiążącej i uświadamiającej treści świadomości

Problemat sensorium commune – fizycznego odpowiednika władzy łączącej treści wrażeń zmysłów w jedno przedstawienie (Carpenter w „Mental Physiology" uważa za takie miejsce thalamus opticus, H. Spencer (Pr. of Psych.) – pons cerebri; E. Hartmann (Phil. des Unb.) – linie łączące ośrodki zmysłowe, do których wpływa przychodzą wrażenia i łączą się razem – [illegible] ośrodek [illegible] mózgu, poprzez które przechodzą te wrażenia (G. H. Lewes – The Physical Basis of Mind)

---

x) Ta akkumulacja jest czemś niemechanicznem, gdyż przeczy zasadzie entropii

Mc Dougall twierdzi, że takiego centrum nie ma. Nawet nawy dwie [illegible] 24

na [illegible] się razem: (The Relations between corr. ret. Point; [illegible]
[1912]
Dowody: 1) rywalizacji dwóch siatkówek, jeżeli idzie o barwę (czerwoną i niebieską).
niebieską nie widzimy purpury, lecz jedną albo drugą, przyczem możemy wszystkiem
przełożyć uwagę na jedną stronę — nie wydaje się to zgodne z przypuszczeniem fizycznego
pomieszania barw.

2) Paradoks Fechnera: patrzymy jednem okiem na plamę światła, zaś obserwujemy
równocześnie drugie oko, opatrzone ciemnym, zadymionym szkłem. Światło po otwarciu
oka wydaje się nam zmniejszone. Gdyby połączenie odbywało się w tym samym
punkcie — musiałoby być więcej światła, a mniej nie.

3) Podobnie — jeżeli patrzymy dwojgiem oczu na świetlną plamę nie wydaje się
nam ona bardziej jasną (pole tylko minimum), niż gdy patrzymy jednym okiem.

4) W pewnych przypadkach histerii (i sugestyi hypnotycznej) u [illegible] chorego
wzrok w jednym oku — najsłabiej zatrzymane jest — i uwalnia jednego centra
(nie zaś jego trwałe [illegible]).

5) uszkodzenia okolicy wzrokowej w mózgu [illegible] odbija się tylko na jednem [illegible]

6) Lez — to, że przy razie można widzieć w [illegible] przedmiotu (również, ale i [illegible]
operacyjny) świadczy, że pojedyncze widzenie nie zależy od statycznej koneksyi [illegible].

7) Flicker-[illegible] — stymulacja przy której nie [illegible] się po odrębnych [illegible]. Jeżeli

oboje oczu poddajemy takiej stymulacji (n.p. 20 razy na sekundę — raz prawego i lewego oka [illegible]) — flicker point nie zmienia się; pomimo (nie zmieniając się) dwukrotnego szybszego [illegible].

Znaczy to, że każde oko ma swój własny centr.

1/ A więc zjednoczenie nie jest fizyczne, lecz psychiczne — co przeczy paralelizmowi

Fechnera: jedność świadomości winna być uwarunkowana — ciągłością systemu nerwowego, o ile odpowiedniki jego psychiczne, zostaną (wszystkie) wzniesione ponad próg świadomości.

Gdyby nawet tak było (co nie wydaje się) — to jednak byłoby to sprzeczne z paralelizmem, gdyż stapianie się procesów fizycznych Fechner nie uważa

Podobnie przeczy paralelizmowi istnienie pojęć, znaczeń: Wyrazy mają znaczenie

nie da się to czucia (ani wyrazić ani t.zw. „psychical fringes" Jamesa) — są to wyraźne

stany nieczuciowe; podobnie jak percepcje (n.p. przestrzeni), [illegible] do treści czysto umysłowej

[Wrażenie percepcji przestrzeni [illegible] syntezą psych. wrażeń [illegible] ruchowych, syntezą czysto psychiczną bez podłoża fizjologicznego — nie jest ona jednak taką]. Też same wyrazy lub przedmioty wywołują

różne myśli (sensy) — [illegible] myśli te same. Sens (Myśl i jej pojęcie, całość odpowiedni) jest to wytwór duszy 3

2 nie podlegający czasowi, odpowiedni wrażeniom odpowiednikom fizjologicznych. To samo i inne

całości, syntezy (n.p. melodje)

Przyjemność, nieprzyjemność, z [illegible]

Ogólny stan przyjemny jest algebr. sumą olbrzymiej ilości poszczególnych

stanów + lub —, lecz odp. fizjol. tych poszcz. stanów nie istnieją, 4 a więc i stan ogólny jest syntezą czysto psychiczną

17

Ż = Olbrzymi zbiór przyj. i rozpisuj [illegible] wyzwolone przez „jaźń" przedmiot wyższego rzędu: miłość, ideały, myśli abstrakcyjne i t. d. Lecz te przedmioty są czysto psychiczne i nie mogą [illegible]. A więc i te uczucia, które wyzwalają, nie mają fizyol. odpowiednika. A jednak uczucia te mają wpływ i na assoyacye i nawet na czynności organiczne (obóz mózgowe). [illegible]

Dalej: Jeżeli chodzi o assoyacie między percepcjami i ruchami odpowiadającemi, to [illegible] obowiązuje to prawo, że te associacie się utrwalają, które prowadzą do osiągnięcia celu, do przyjemnych doświadczeń. Przyjemność gra tu rolę czynnika wybierającego i utrwalającego mechaniczne associacje, [illegible] ... dźwięk czy popęd w tym kierunku. (Parallelisty [illegible], że to popędów [illegible] przyjemności wyrażają to dźwięk;

A więc i popęd jest wyzwolony przez czynniki czysto psychiczne. Ta czysto psychiczna nie mechanizm natury woli wyraża się w jej trwaniu w tym samym kierunku ponad przeszkód, co widzimy [illegible] innych, [illegible] nut.

Pamięć

Pamięć mechaniczna (i pamiętywanie), automatyczna oparta na połącz. mózgowych i pamięć czysto psychiczna oparta na [illegible]. — Fakt Mr. Hanne (cyt. u Sidis Sidis – Multiple Personality 1904); [illegible] do stanu [illegible] przez wstrząs [illegible] i następnie wszystkie czysto wracającego do normy [illegible] przy późnem dopiero powrocie dawnych zdolności — zdaje się świadczyć na korzyść teoryi autora o przechowywaniu się czysto psychicznej dyspozycyi

(stygmaty, wrażenie ślepoty, hypnoza terminowa)
~~Telepatia~~ i hipnoza również przemawiają za istnieniem ponad-
(istnienie i wpływ czynnika teleologicznego [illegible]) tego
mechanicznego porządku w zjawiskach. Telepatia świadczyłaby o bezpośrednim wpływaniu ducha na ducha (fale mózgowe są wyżej niż hipotetyczne mózgu, na odległość wpływów telepatycznych).

376 „Biologically regarded, the function of mind is the effecting of new adjustments of the bodily processes; consciousness plays its part only in the process of adjustment, and the more completely is the adjustment effected, the more completely is the process withdrawn from consciousness.

1 Ludwig Busse. Geist u. Körper. Seele u. Leib. 2 wyd. 1913

F. Meiner. Leipzig

4 możliwe u abstracto poglądy:
1) materjalistyczne
2) idealistyczno-spirytualistyczne
3) dualistyczne
4) paralelist.-monistyczne

Materjalizm: Duchowość jest:

I Duchowe { a) jest materją pewnego rodzaju „Denkstoff" (wyjątkowy Vogta – nawet Cabanis
[b) stanem pewnym materji, własnością lub procesem (mian. ruchem) Büchner: „Der Gedanke oder das Denken ist kein Stoff, sondern eine Tätigkeit oder Bewegung, der im Gehirn in bestimmter Weise zusammengeordneten Stoffe u. Stoffverbindungen",

II Produktem proc. fizycznych, działaniem ich = Wirkeneffekt, [a nie stanem materji]

III Zjawisko towarzyszące procesom fiz. i fizjolog. z niemi związane [to nie materjalizm]

ad I b. Büchner mówi o myśli, że jest „Kundgebung eines eigenartigen Substrats, gerade wie Wärme, Licht, El. unzertrennlich von ihren Substraten sind"

ad II. Wytwór kryjący się ruchów (Aus Stoss u. Druck, aus Mischung u. Zersetzung) (we z tokiem mózgowych). Z nich stają się czemś własnem i niesamodzielnem i ograniczonem w czasie i przestrz.

Busse (45) twierdzi, że gdyby się stan świad. był wytworem tylko materjalnych, to stany świadomości byłyby stanem materji, co już się nie do pomyślenia. Nawet astronom. znajomość mózgu nie wykaże możl. (46) powst. mózgu i myśli, jako subst. jakiejś (?). Jetto

(1) argum. z „nieporównywalności"

(2) Argument z jedności świadomości

Paralelizm psychofizyczny

Trzy jego rodzaje:

64-66 A. Modalności: a) zn. metodol. (z punktu widz. empir.) b) metaf.

B. Ilości: a) częściowy (Wundta), b) uniwersalny

C. Jakości: a) materj-alistyczny, b) realistyczno-monistyczny, c) dualist-y, d) idealistyczno-monistyczny.

C. a) - epifenomenizm - brak przyczyn. psychicznej [nie częściowy, nieistotny, paral. uzal. czucia od istoty subst. nerw.]

b) - oba szeregi dwie równowartościowe strony realności jednej

c) Dwie niezależne pierwotne dziedziny, odpowiadające sobie

d) szereg duchowy realny - materjalny zaś jest tz. zjawiskowym.

Por. odn. na str. 66, gdzie podany jest pogląd Hartmanna
Por. odn. na str 118, " Wundta
Por. Schem. na str 19b

Materjalizm atrybutywny (wzgl. kauzatywny) wtedy staje się materjalistycznym paralelizmem, gdy to, co posiada cechy duchowości lub to, co jest przyczyną duchowości (cechami duchowości) uważa się nie za materję fenomenalną lecz materję noumenalną, która b[istotę] materji wtedy nie przybiera się w szyku materjalnych, innymi zaś w szyku duchowych właściwości

Porównanie:

Fechner: 1/ wklęsła i wypukła linja 2/ System Ptol. i Kopernika

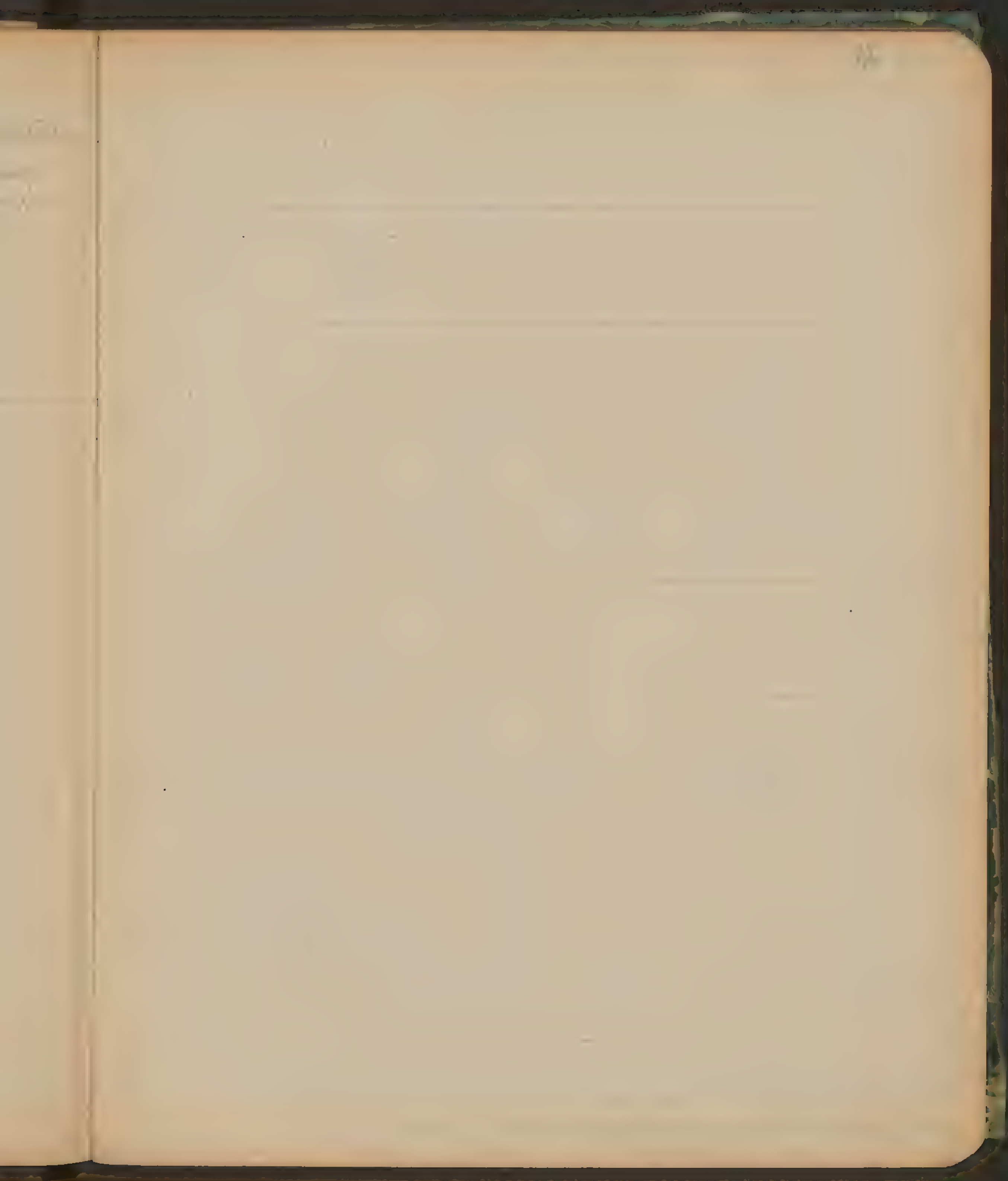
Höffding: ~~Komunizm~~ dwa wyrazy w różnych funkcjach

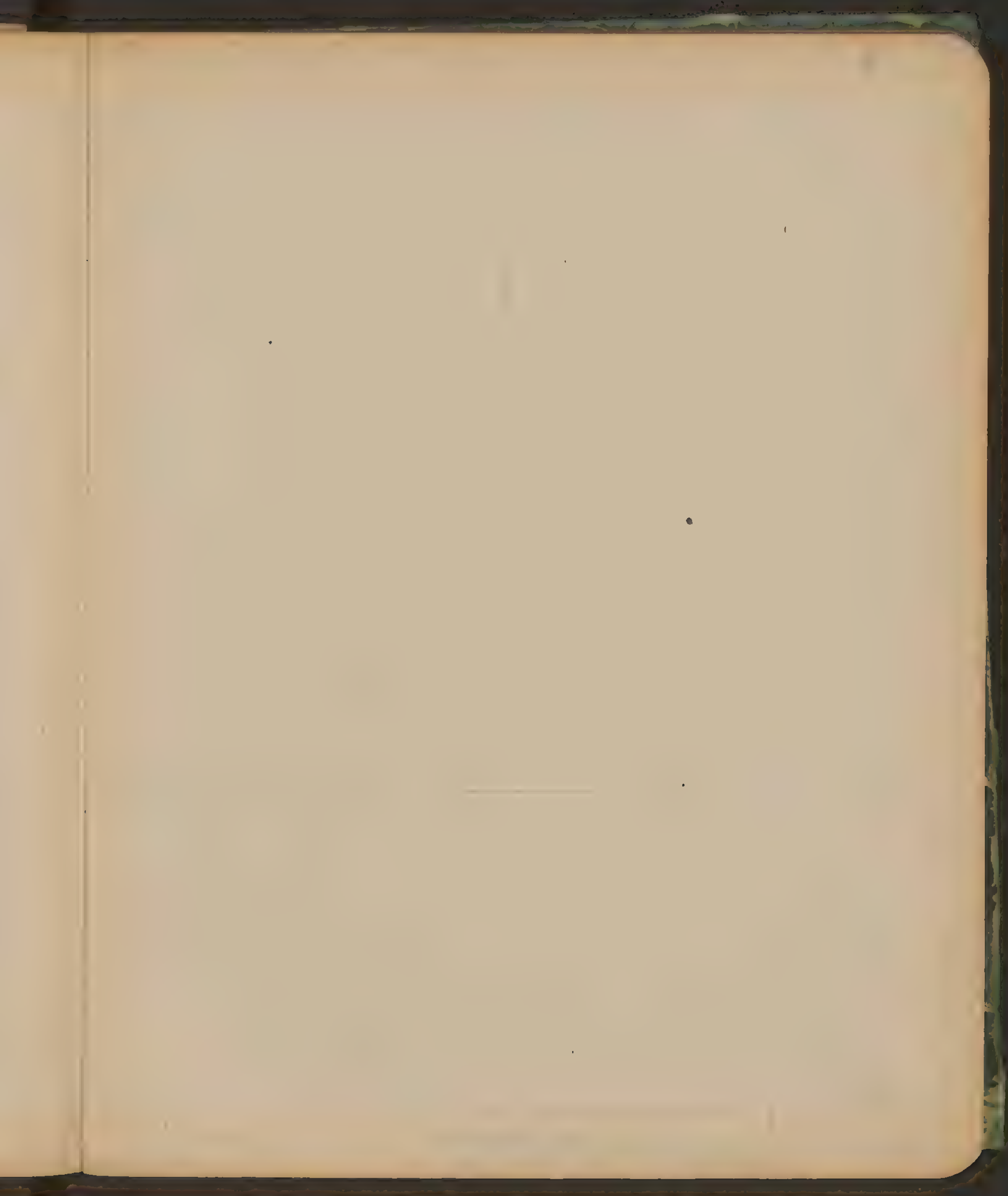
Lasswitz: Kapitał pożyczony: dla jednego +, dla drugiego −

(138, 9)

Poza tem w każdym prawie podkreślają niepotrzebność 3 jednego elementu; wtedy mamy tożsamość dwóch ~~dw~~ pojęć różnych, bez zjawiania się 3.go

Jeśli nie jest żadni odpowiada środek współrzędnych i wszystkie elementy
przestrzenne są, równające do 0, które w nich się znajdują, nie tworzą.

Włókna łączące – kojarzące kierunków (Flechsig str. 2[illegible])

Kora mózgowa składa się z komórek nerwowych, jej grubość 2-3 mm

Komórki – istota szara, włókna – biała. Ilość komórek w korze 1 miljard (Meynert)

Sömmering – [illegible] na przełomie XVIII i XIX w. twierdził, że wszystkie nerwy czuciowe i ruchowe zbiegają się w środku mózgu, w istocie komory mózgowej, której płyn wodnisty łączy je w jedność, jest organem [illegible]. Od czasu Galena [illegible] [illegible] tylko w tych komorach

Gall – umieszczał pojęcia władze w brózdach mózgowych

Flourens (1842) uważał, że zniszczenie [illegible] części tego pótkul, niszczy całą pojęcia

Historyczno-rozwojowa metoda Flechsiga badania dróg mózgowych (stwardnienie [illegible] [illegible] mózgu)

Flechsig (Gehirn u. Seele 1896) twierdzi, że ośrodki czuciowe i ruchowe rozsiane, zmysłowości [illegible] [illegible] [illegible]

„Sie (ośrodki czuciowe, asocjacyjne, w których zbiegają się włókna z pomocą ośrodk. czuciowych) sind die Hauptträger von dem, was wir Erfahrung, Wissen und Erkenntniss, was wir Grundsätze und höhere Gefühle nennen, nun Thal und Sprache". 3 ośrodki asocjacyjne: (kojarzenie czuciowe) czołowy (ponadto) (samowiedza, panowanie, rozsądek, panowanie nad afektami), ciemieniowy, i tylny (rozumienie świata, ass. z wyrazami)

[Według Descartesa dusza [illegible] [illegible] [illegible] ustawicznie (ruchliwości [illegible]) za pomocą duchów żywotnych, delikatnych ciałek, krążących w nerwach, komunikuje się z nerwami, mając swój przybytek w komórkach mózgowych]

[Varoli († 1575, lekarz papieski): Spiritus animalis versiculo in substantia cerebri (Stałe [illegible] [illegible] [illegible])]

Mózg słonia waży 8–10 ℔

Obliczenie (z Baina) stosu komórek Korowych:

Powierzchnia istoty Korowej = kwadrat o bokach 18 cali = 45 cent., grubości przeciętnej ~~¹/₂₀~~ ¹/₁₀ cali t.j. 2½ milim., z wyjątk. wiekszych ¹/₈ cali t.j. ¼ mil. (16 komórek). Cal długości 500 komórek

Bok = 18.500 = 9000 K.

Bok = 18.500 = 9.000 K.

Kwadrat = 81. milj. Kom.

Cała warstwa = 81 milj. kom × 16 = 1296 miljonów okrągło – miljard)

Pogląd Descartes'a na zwierzęta
O behawioryzmie w Psych. Sr.
Organy zmysłowe u zwierząt
Dresura
[illegible]
Wundta [illegible]

Fr Brentano wstęp / O geniuszu (1892)

Ko

A)

B.)

Paralelizm

Höffdinga argumenty:

A) Analogie: a) centralizacja (syntezy): istota mózgu i świadomości

b) wyprowadzenie z różnorodności, z jednorodności – [illegible] [illegible] nerwowej i świadomości

c) wpływ pobudzający [illegible] – na [illegible] [illegible] i [illegible]

d) im dłuższy czas reakcji, tem więcej udziału bierze mózg, tem więcej [illegible] [illegible] [illegible], a czynn. automat.

B.) Proporcjonalności

Lokalizacja przedst. a mózg.
Rozwój inteligencji a mózg [illegible]

Materjalizm

(Dusza jest rozwiązana przez przyczyny cielesne – jest życiem ciała) (Holbach)

Lukrecjusz, Tertuljan – (Holbach) 1770

Animizm (marzenia senne, cienie, obrazy w zwierciadle) – życie, mara.

Homer. Ojcowie Kościoła. Dusze w cyrkach.

1) ciecie = procesy nerwowe Priestley, Er. Darwin (Moleschott – myśl ruch, fosfor) Büchner (rodzaj energji fiz)
2) duchowe = zjawisko, tak jak życie
3) reflex, zjawisko towarzyszące: Huxley, Behaviorysm (Watson, Jennings)
4) własność – samoczucie ciała, in genere Qualität (Schuppe)
5) wydzielina – Cabanis, Vogt
6) skutek (wydzielina)

(1745 Lamettrie, Holbach – wytwór funkcyi)

Dusza jako harmonja elem. ciała – Pythagorejczycy, Arystoksenos

Lamettrie ugruntowuje materjalizm na podstawie tego, że duchowe stany są zależne od cielesnych

Mózg – myśli – myśl jest własnością materji.

Holbach – materja (organiczna) myśli – to samo Büchner

Vesalius (1543): Fabrica Humani Corporis

Franc Sylvius z Lejdy – fizyolog chemiczny (połowa 17 wieku)

Boerhave z Lejdy

Albrecht Haller „Elementa physiologiae 1768" mówi, że ~~nie można siedliska~~

... w corpus callosum, czy corpora striata, czy septum lucidum. ...

Spirytualizm

[illegible]

Hobbes: „mens nihil aliud erit praeterquam motus in partibus quibusdam corporis organici."

[illegible] [illegible]

Dualizm i oddz. wzajemne.

I. Okazjonalizm i harmonja zgóry ustanowiona

II. Oddziaływanie wzajemne. (przełamanie zamkniętej przyczyn. przyr.)

A) Nieuznawanie zasady ~~zachow.~~ stałości energji (Busse).

B) Uznawanie tylko zasady stałości energji w ogóle (psych. + fizycznej)

(Ostwald, Grot, Stumpf)

C) Uznawanie zasady stałości energji fizycznej (Badania Rubnera (1894) Laulanie (1898) Atwater (1904))

a) energja psych. tylko wyzwala energję fiz. (Wentscher, Rehmke)

b) energja psych. tylko zmienia kierunek proc. fizycznych (Descartes, Wentscher, Hartmann, Geyser) bezwzględnie [illegible]

jako posr. przyczyna tej teorji występuje t. zw.

b') koło dwuprzyczyn i dwuskutków (Stumpf, poniekąd Becher)

c) straty i zyski energji fiz., wywołane wpływami psychicznemi, kompensują się

(dawny pogląd Külpego w Einl. wstępu).

Teorja identyczności
(monizm)

[illegible]

[illegible]

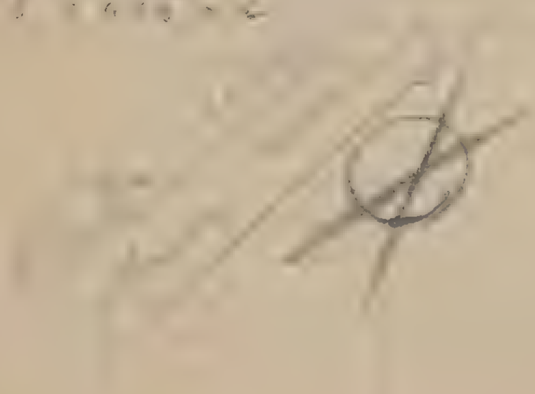
[illegible]

[illegible] $= \underline{\ldots}$

$ab + \ldots =$

[illegible]

[illegible]

I [illegible]

II [illegible]

III [illegible]

Geomet[illegible] Przestrzeń logiczno-psychologiczna. Psychologika. [illegible]

[illegible]

(Geom. metaf)

IX Struktura Duszy i ducha

[illegible]

(por XII str. 6 i Kopcewe) Synteza – jedność a hermenja (akt)

Synteza. Istota jej różne. Całość i wspólność. (Wrażliwość jedności) Złożoność i prostota.

Forma i materja.

Rozwój (rozwinięcie) 2 źródła Punkty wyjścia: 0, 1. (Summum genus 2 ele. skończone

Rozwinięcia Duchowe: rodzajów na gałęzie a całości na składniki

Stosunek 1 do rozwinięcie XII

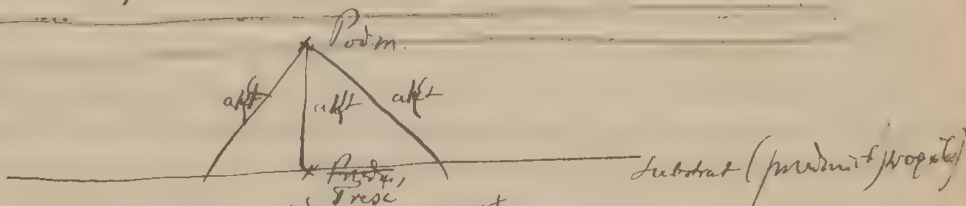
Rozwinięcie Zero ferumen i noumen (XII, Konrad)

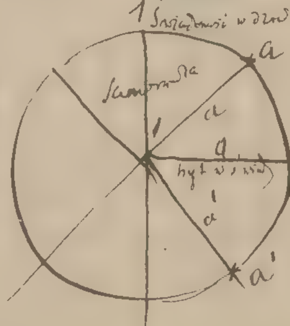
Podstawowa struktura świadomości. Historyczne uwagi (Kant, Zel. skończone

5-ka dwoista = 10.

Dwustronne rozwinięcie czwórkowe (0 i 1 dają całą pł. Kategorjalną

Jar. Struktura: podmiot, akt, ~~przedmiot~~ treść, substrat (przedm.

akt skierowany na byt

akt skierow. na świad.

2 akty skierow. na przedm. / obiekt.

przedm. wiedzy

Samowiedza – idea Dei.

idea idei

Wiedza o przedmiotach (a, a')

Wiedza o bycie wogóle (0)

(Synteza w trzecim)
z jedności, jedności z zerowości)

i *summa totalitas*.
, obraz własny, obraz antyźródła (typy)

środek wspoln. jako 0, i jako 1.

Hegel, Schelling). Zero 0 w platonizmie, neoplatonizmie, u Kuzańczyka, Giordana Bruna, Böhmego i t. d.

— [0 jako przedmiot wogóle (bierność), 1. jako podmiot (czynność)]

[1 w rozwinięciu zera i 0 z rozwinięciu jedności]

Średnia ciągłości $0 < a < 1$

nie jako odpowiednik arytmetyczny równej średniej geometrycznej:

$$0 : 1 = 1 : \infty$$

Wolność
…ości
…mus
…skoński
…winięcie
…formen
(XII w./
konne)
…t,
…zjalny
…much.
…e/wogóle/
…ie 1
…(a, a')
(0)

Formy proste i złożone
El. proste i złożone – nadrzędne.

0 jako zgoła – 1 jako forma form (zródło)
tez energja

Praelement (0 = 1) = (0 + 1)

Subjekt i substrat.
Nietylko Kategorje (równ. gat. linie pionowe), lecz i substraty (linje poziome) mają tę samą architektonikę

Geometryja nauki!

Kategorje idealne i

realne (czas, przestrzeń, rzecz, zdarzenie, zmiana, przyczynowość, powstawanie, rozwój w czasie)

Aktualność i potencjalność

Podwójna (ideal[illegible]) potencj. [illegible]

Znaność ([illegible]. idealne [illegible] XII str 10

treść – zakres
wyraz – znaczenie
akt – treść
gamete – zygota
przeciw – różność
orzecz. – podmiot

Stosunki:

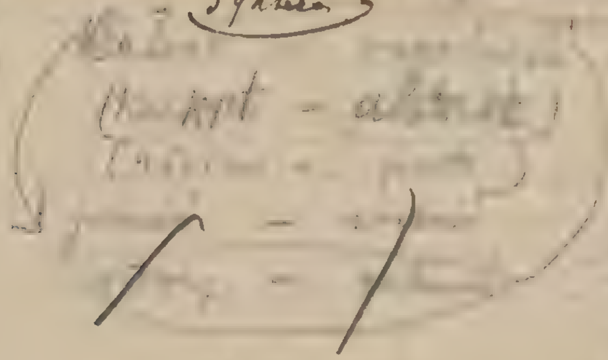
Dziedzina partycji (analizy) – [illegible] i całe

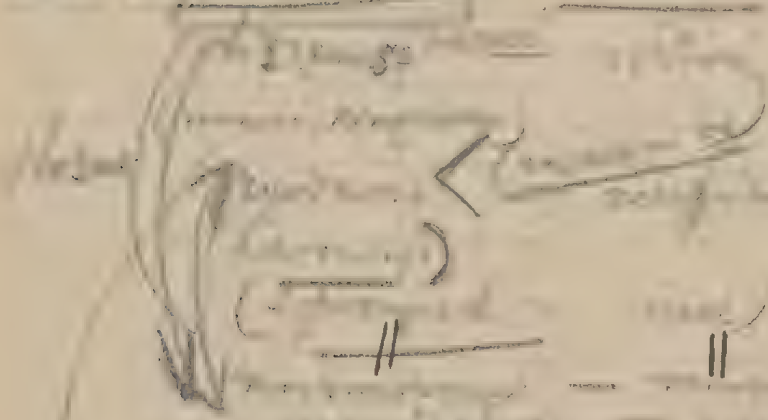
[illegible]

Reform [illegible]

Substant [illegible]

[illegible]

Kat. refleksyjne (formalne) i realne (Kant, ...)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

I [illegible]

II [illegible]

III [illegible]

IV [illegible]

V [illegible]

VI [illegible]

[illegible]

I. Wstępna część

Przestrzeń ~~Forma myśli~~ (Kategorja?) jako pojęcie ogólne i całościowe czyli. Przestrzenność i przestrzeń. Przestrzeń i myśl. Widzenie myśli. (Platon).
Geometrja myśli. Djalektyka Kinematyka myśli. Czy geometrja statyzuje? Przestrzeń geometryczna jakościowa a przestrzeń w ogóle ontologiczna, jako system stosunków i struktur o dowolnych elementach. Przestrzeń duszy humanistyki (~~Simmel~~, ~~Lessing~~ Mann). Przestrzeń jako podstawa Kategorjologji (Lange). Przestrzeń metaf. i teologiczna. (Kiriejewski, Platoniczny, ...) Początki geometrji (Hestiónna). Geometrja i logika a zmienność z wyjaśnieniem symboli (Lessing). Ontologja i Kategorjologja a intuicja geometryczna — Objawienie się świata w przestrzeni. Porównania przez analogję, przez tożsamość, różność.

II Podstawowa struktura ~~filozof~~ ~~świata~~ Żywiołowa)

Je (~~Cm~~ 2 syntezy – coincidentia oppositorum, (Bryjanowość, natomiast, harmonijność)

Kant (4el) Wroński, Schelling, Hegel — + i O w historji filozofji (Elementarne, neutralne)

(forma i materja) O=1 ~~Prawo~~ Re zw nigie ~~~~ harmonijne

O i 1 dają płaszczyznę. Prawo rozwinięcia ...

dź, ciężkie elementów – Materja, forma. Przy podziale na a i b. W sferze ~~wyższej~~ (Chemja, Kryształy)

a jest przestrzeń

IV Kategorje (świata naczelne jakości: Mózg – wszystko – Wszechrzecz

4 Pierwiastki, Całość jakości. Pierwszy wysiłek – Ziem. – Stos – Drzew –

struktury: Duch, ciało, dusza, przedmiot. Rozum,

uczucie, wola. Pierwszość, Skończoność, Poruszenie:

4 jakości: + | – | 0 | 1

III Wywód

N

I.

[illegible]

I-A

odżywianie

Schematyzm Kanta w czasie

[illegible]

Logika mnog. i kateg.

[illegible]

I Przestrzeń jako źródło kategorji — Przestrzeń fizyczna, a logiczna i geometrji, ontologiczna

II Logika [illegible]

II [illegible] logice

II Podstawowe struktury logiczne i ogólne logiki [illegible]

III Wywód kategorji realnych z logiczno-geometr[ji]

IV Kategorje [illegible] (metaf.) świata jakości. Podstawy [illegible]

$A = 1$; $a = a' = 0 = 1 = 6 = 6'$

1) $0 = 1$

2) $0 < 1$

[illegible]

$a = b$ $a = b$

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

θ

[illegible]

[illegible]

Harmonia i dysharmonja

Optymizm i pesymizm

1 i 0

biegunów w ich jedności zespolenia | ich w jedności napięcia (korelatywne)

nadskończona | podskończona? [illegible]

[illegible] (czy tylko [illegible])

Dualizm a monizm

Harmonja analizy i formy

[illegible]

[illegible]

[illegible]

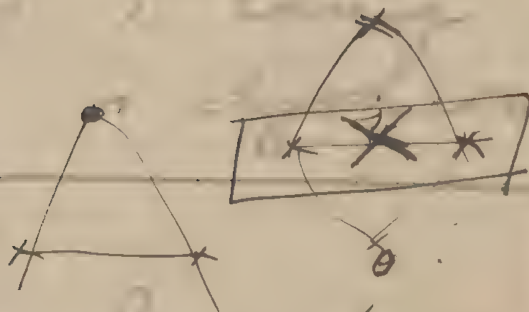
[illegible] Pytag. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

teza ut.

[illegible]

przęzenie

Rownatość
w strukturze myśli ...

Obraz myśli

Jak to się odbija
na prawdziwej strukturze

Zmiany w normalnie ~~rozwiniętym~~ (maksymalnie)
rozwiniętym obrazie przez zwinięcia (komplikację) kurczenie

1) $b < a$ i t. d. , $a < b$ $a = b$.

2) $a < a'$

3) $a < a'$ $a' < a$ $a = a'$ czyli $A = 1$

ᾳ a á

Struktury

~~Podstawowe~~ str. dualno-biegunowe:

1) ~~X~~ elementy, podst., dualny, bieg., negat.

2) harmonowne (Zel. podst. podwójne zyrnaczenie

sp. struktura podstawowe

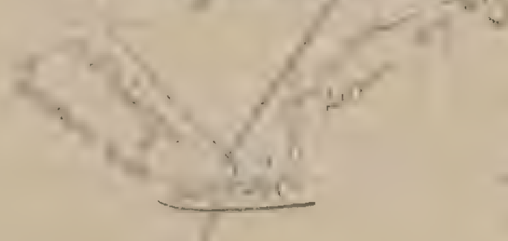
3) proporcjonalne (analogiczne)

4) neutralne pod. i podwójne

5) genetyczne (Δ) = proporcja muzyczna

6) Neutralność i obcowność (zielony)! [dominow i recesyj]

7) Rozwija.

[illegible]

[illegible] [[illegible]]

[illegible] [[illegible]]
([illegible])

[illegible] [[illegible]]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ([illegible])

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

$$1 = 0$$

[illegible]

[illegible]

$= \sum$ [illegible] $= 0$ [illegible]

[illegible]

[illegible] Elements [illegible]

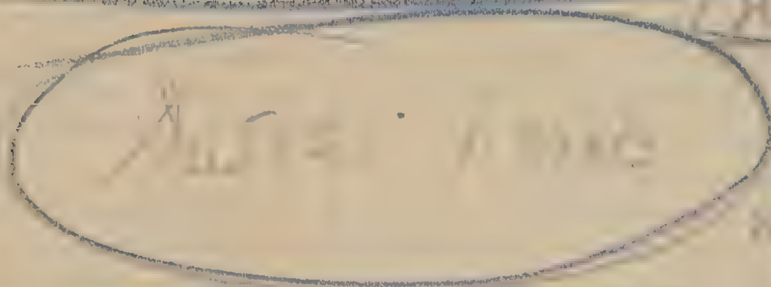
[illegible]

Projection [illegible]

[illegible]

Zwijanie
i rozwijanie

[Geometrja i humanizm]

[illegible]

$=$ [illegible]

[illegible]

but [illegible]

[illegible]

[illegible]

9) The [illegible]

[illegible]

tahuie , ekohu

[illegible] = [illegible]

[illegible] ∞ [illegible]

[illegible]

[illegible]

= [illegible]

b) [illegible]

[illegible]

[illegible] =

[illegible]

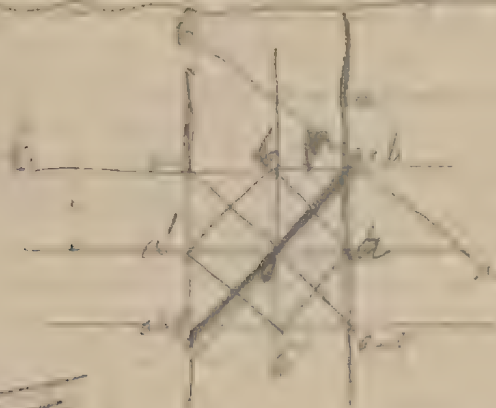
= [illegible]

[illegible]

([illegible] + [illegible])

4) [illegible]

5) [illegible]

1) [illegible] (a) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

2) [illegible]

[illegible] 8 [illegible]

+ [illegible] 8 [illegible]

[illegible]

1) [illegible]

[illegible]

2) [illegible]

[illegible]

1) [illegible]

2) [illegible]

Dekoncentracja uwagi ([illegible])

w [illegible] : [illegible] (przez [illegible])

przez [illegible] ;

[illegible] przez [illegible] (el. [illegible])

[illegible]

Cechy gamety

gameta [illegible] się przez

zygotę [illegible] lub zygotę [illegible]

[illegible] zygoty

przez [illegible] [illegible] z gamety

[[illegible]] (NB. zygota 6 i 6 [illegible], [illegible] zygota [illegible] 6 [illegible] [illegible])

[illegible]

przez [illegible]

[[illegible]] = gameta [illegible] [illegible] [illegible]

= [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] przez [illegible]

[illegible]

[illegible]

(5 · 3)

[illegible]

[illegible]

~~[illegible]~~

[illegible] [illegible]

[illegible]: [illegible] [illegible] | [illegible] + [illegible] [illegible]

7 | 7

13

Parity [illegible] [illegible] | [illegible] + [illegible] [illegible]

7 | 7

13

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

4 + 4 | 4 + 4 | 4 + 4 | 4 + 4

7 | 7 | 7 | 7

13 | 13

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(7)

[illegible], [illegible]

1) $a \wedge b$ [illegible] ; $a \wedge b = a$; [illegible]

2) $a + b$ [illegible] ; $a + b = 0$; [illegible]

$a \leq b$ [illegible] $b \leq a$ [illegible]

[illegible]

$x < a \supset (aa' = a) = (1 + a \cdot a)$

[illegible]

[illegible]

([illegible])

[illegible]

[illegible] [illegible] 0 + 1

[illegible] / a) [illegible]
b) [illegible]

[illegible]

[illegible] = $a \times b$ ([illegible]

[illegible] = $a + b$ ([illegible])

) [illegible] [illegible]

1) [illegible] [illegible] [illegible]

2) pevné ([illegible]) [illegible] [illegible]

[illegible]

1) [illegible]

2) [illegible]

[illegible]

1) [illegible]

3) [illegible]

[illegible]

[illegible] ([illegible])
[illegible] (1) [illegible]
[illegible] (2)

[illegible]

[illegible] [[illegible]]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

2) [illegible]

[illegible]

b : b'

[illegible]

3) [illegible]

[illegible] [1] · [2]

[[illegible]]

[illegible] [illegible] + / × [illegible]

" [illegible] < [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] <

[illegible]

[illegible] — [illegible]

(+ —)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

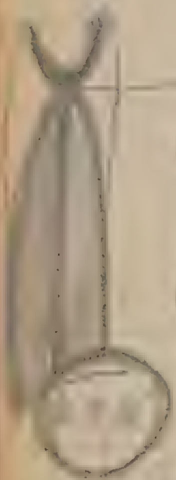
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible] (10 al) [illegible]

[illegible]

[illegible]

0,1

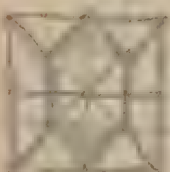

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] = [illegible]

[illegible] = [illegible]

[illegible]

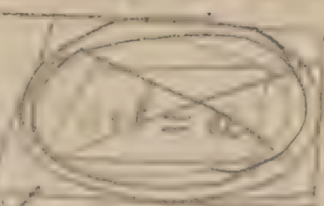
[illegible] + [illegible]

[illegible]

[illegible] Schelling

Hegel, [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

0 + 1

[illegible]

= [illegible]

[illegible]

= 0

[illegible]

[illegible]

[illegible]

2) [illegible]
field

[illegible]

[illegible] Tenniel [illegible]

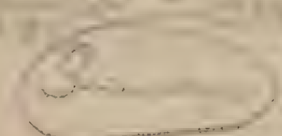
[illegible]

$a - b = c$

$1 + 1' = 1$

$x + x' - ab + a'$

[illegible] Hartmann M. [illegible]

[illegible]

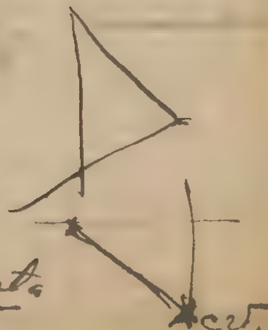
3) [illegible]

[illegible]

nerfobyvane a brey.

6

Specyfikowaniadnekt. inniata

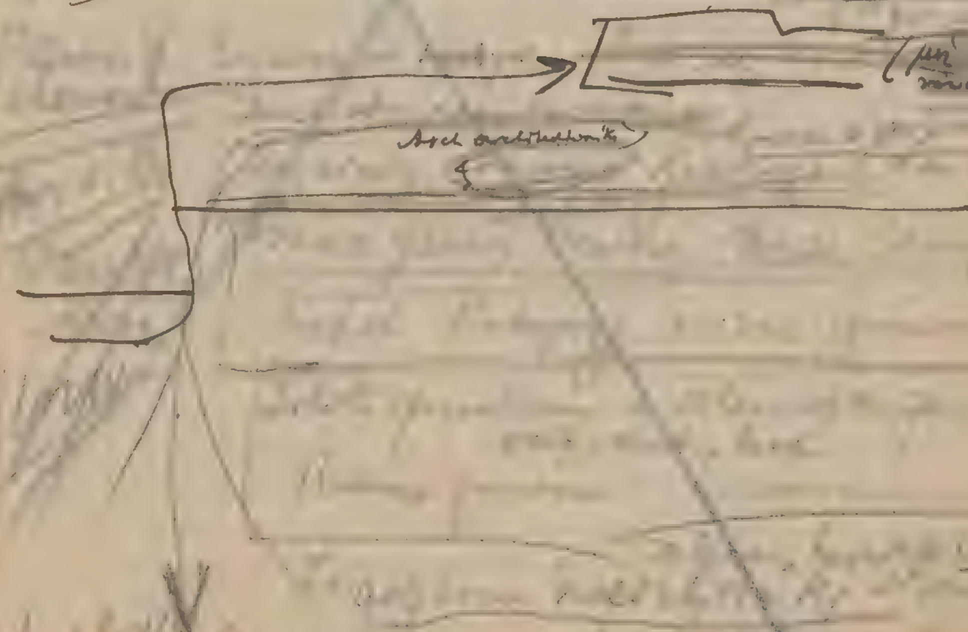
[illegible]

1) [illegible]

2) równowa[illegible]

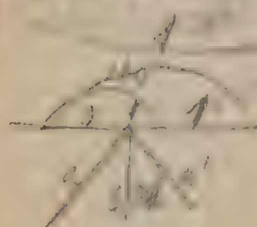
[illegible]

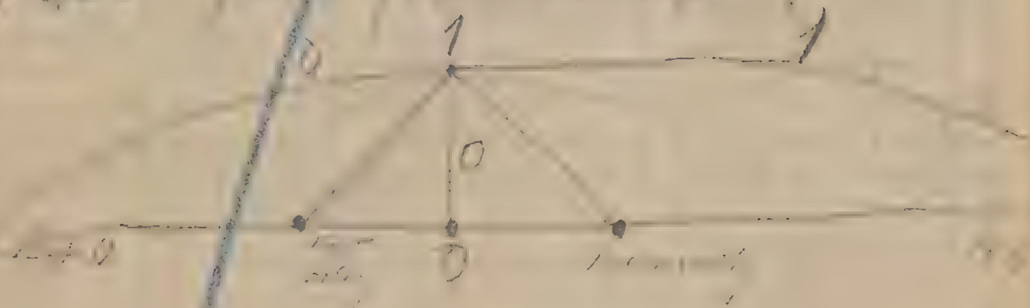
Ephorm

Różnice

Różnice i przyjście (Arystoteles a trójka)

I Char. stat. [illegible]

[illegible] nr. gat. [illegible]

Historja (Rusk, Natorp

Lask, Natorp Nieograniczo-[illegible]

1)

nagle – najd[illegible]

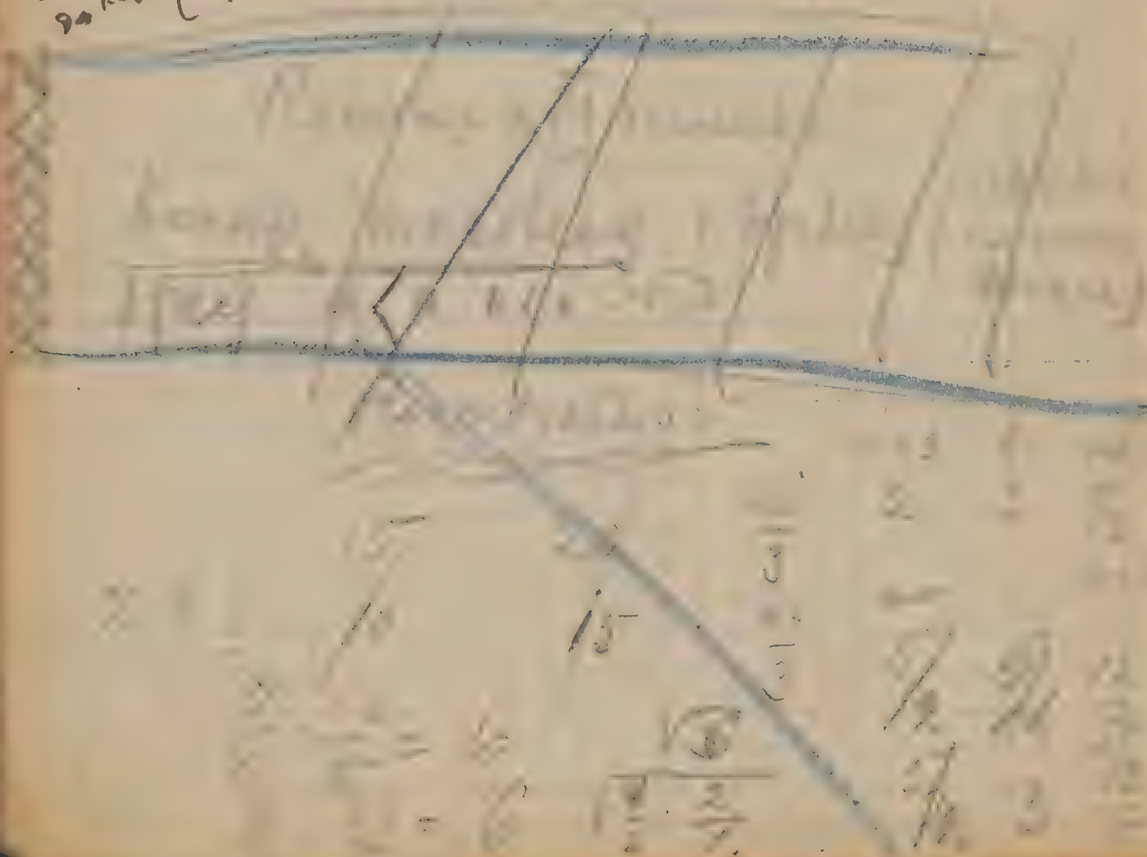
natura podziału.

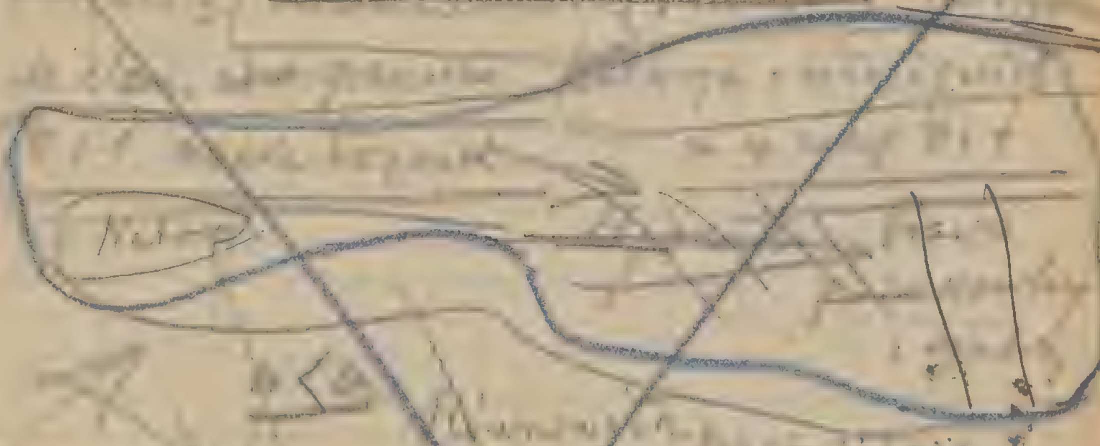
$a \frac{a=a'}{a=a'} a'$

$aa' = 69$

Syndrome
test point then we
do not have do nothing

a < 0 a' < 1 3/2 1 + x 2

3/2 1 4/3 2

3/2

a 0 1 a'
3/2 1 2 4/3

1 4/3

x A i B.

$$\frac{a+b}{a \cdot b}$$

rozwiązanie

o

1. xa

[illegible]

[illegible]

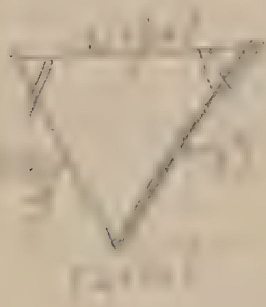
X [illegible] II

[illegible]

[illegible]

Laska [Natury] struktury.

Struktury przytarstycerne.

[illegible]

Obraz i wizja świata kategorjalnego myśli
do Rozd. V

(Historja geometryzacyjnych systemów w Ji-King
Organon i wyznanie świata myśli
Filozofja wartości a jakość i przestrzenne schematy (Lask, Pick, Studerwerke).

Schematyzm Przejście od obrazu do kategorji (wywołanie symboli)
Przestrzeń jakościowe ontol-kategorj.: psych – fiz – geom – duchowe
log – metaf – teol.
Geometria Mannigf.

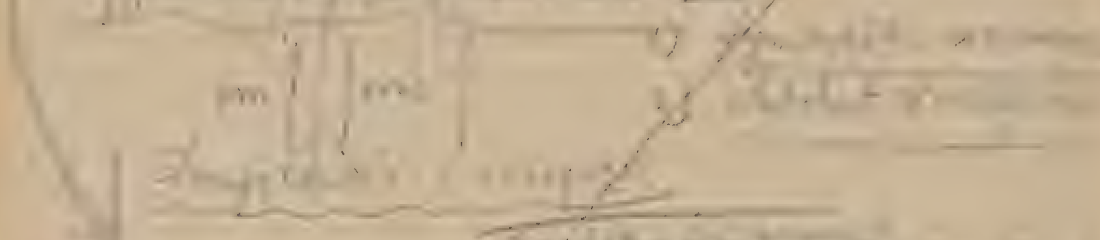
Historja geometryzacji
(Studerwerke)
— Lask, Pick, Stern, Hartmann

Objawienie się świata w przestrzeni
Przestrzenność i przestrzeń.
Rzecz w przestrzeni (Horanki ☉⟨a⟩. Skłanianie się, a neutralność.
Czy przestrzeń: rozrywa, stabilizuje, matematyzuje i odczłowiecza

Geometrja (przestrzeń) jako symbol rzeczywistości.

Arist. logica –
pracón
log – pr.
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

III [illegible]

[illegible]

IV [illegible]

V [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

a) [illegible]

[illegible]

b) [illegible], Wychodzę z [illegible]

c) [illegible]

II. [illegible]

I. [illegible]

III. [illegible]

Wiarę wdzięcę

"φρόνησις οὐχ ὁρᾶται"
Fajdros. 31.5

XVIII 7 tonów herm. jako definicję

1) ab i ~~a'+b'~~ jako minimum $0_{aa'}$ $0_{bb'}$

2) a'+b' max. $1_{aa'} + 1_{bb'}$

1) ab – płaszczyzna $0_{aa'bb'}$ } rzyjmuć do } wymiar
2) a'+b' – trzecia 1 w płaszcz. nieskończ.)

$(1_{a+a'+b+b'})$

Coincidentia max. $\underline{0}$ z min. $\underline{1}$ (Kasche w dwóch postaciach)

$$\min 1 = (a+a')(b+b') =$$

$$ab + a'b + ab' + a'b' = (ab + a'b') + (a'b + ab') = \times\ 0_{aa'bb'}$$

Oś 0_c jest syntezą $0_a + 0_b$ podobnie jak

prosta a+b jest syntezą prostych a i b.

(Logika dialektyczna) Riemann i a=a'

Wstęp / Logika, geometrja / akust. fiz (psych) biologja

Freud, po przen. w sferę ducha i społeczeństwa

(Dwie logiki; dwie architektoniki

(20

a'<a

O najwięcej

i oraz skąd

a < a'

a'

a < a'

a < a' < a

$O = aa'$

Dusza Dusza-Materja Materja Duch

Albo, albo = dualizm ostoja

O niej jest tylko rozważaniem; albo ⊢——⊣

Jako punkt może być dyskusją pośrednią, kompromisem.

np. czerwono-ziel. barwa

Logika ogólna i Logika czysta (neutralne, adynamiczne)

przez rodzaj gatunek tylko.

pojęcie ogólne pojęcie cząstkowe.

Logika dynamiczna w systemie logiki czystej (O<1)

Logika bez 0, i 1 (również bez 1) - logika nie pełna, nie natura.

Wchłonięcie sił grawitacyjnych

przez [illegible] nieskończoną

Plan IV części:

1) Architektonika absol. elementów

2) ~~Bóg~~ Źródło poznania : 0 = 1 i t. d. Geometrya absolutna

3) Bóg – Dusza Świata – Przestrzeń myślna (materya)

4) Dusza świata: Platon, Plotyn, Kuzańczyk, Bruno, Spinoza, Boehme, Schelling, Gerson

5) [illegible]

6) Kosmogonja

7) [illegible]

[illegible]

Do Ucznia Wrońskiego

Trójkąt a — Trójkąt b   Trójkąty ab

Trójkąt O_a — O_b Trójkąty $O_a O_1$

Rozwinięcie $a \nless a'$ i $a' \nless a$

Niezbędnie $a < a'$, $a' < a$ · $a = a'$

[illegible]

[illegible]

I [illegible]

II [illegible]

III [illegible]

IV [illegible]

V [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Elementar[illegible]

[illegible]

D. Smatana

(10):

$0 < 1 \longmapsto a < a'$

idee

(0 : 1)

a+a' ustalić i porównać

rzecz realności
rzecz jedności.

Realności 1

Wielości 1, 0

Materya – forma   Dualność subst. i idei

materya forma   [tos. odp. duszy istot do Boga] t=0

$0_{aa'} + 0_{bb'}$

(Coincidentia oppositorum)

Log. Mat. jako dialekt

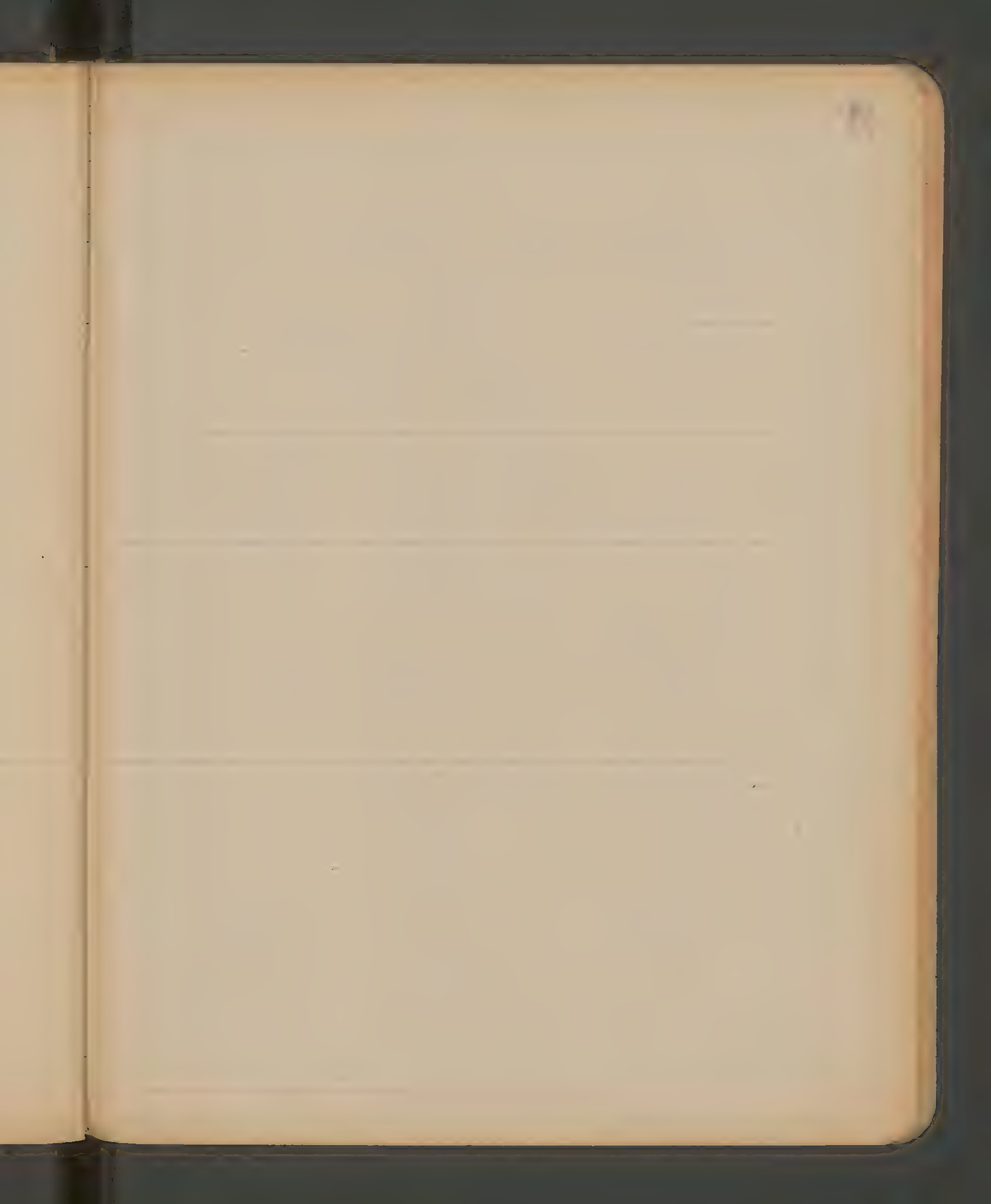
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Realwoi' struktur

Abstrakt — Konkret.

{Materja — forma
[(niewgr.) — (granica)

(Różność — tożsamość) — a

nie to samo:
wspólność i różnica
jedność i rozdzielność
mogą 2 elementy mieć wspólną substancję ale być przytem rozdzielne

Materja może być abstrakt, może być i konkret, nawet najczęściej konkret, o ile jest całością niezczłonkowaną.

Czynnikiem różności jest abstrakt, czynnikiem tożsamości (zjednoczenia) — konkret

~~Przy tożsamości jednak~~ W takim jednak razie prócz różności należy różności należy odróżnić rozdzielność, która może iść w parze z wspólnością substratu.

Ten sam element np. a może łączyć na wspólności formy jednakowej, zaś być czynnikiem odróżniającym ich od innych

Tożsamość — różność, jako

1) wspólność i różnica

2) zespolenie w całości (zjednoczenie) i rozdzielność

Co z p. widzenia 1) może być (tożsamością, t.j. wspólności) czynnikiem,
to z p. " 2) może być różnością (t.j. rozdzielności)

4 [illegible] (Rutherford)

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] = [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] + [illegible] = [illegible]

Podstawowa struktura.

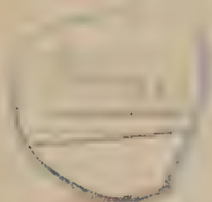
0 a a' 1
0

Stosunek 0 do 1 – B. Heymann (Kyna IX)
– Schelling [Indiff u. Identität]
– Herrigel [Lask: Uebergegensätzl. / Zwischengegensätzl.]
Według nas – – – – – Stosunki / Rowbrunk St. 31 i Lask.

S. Przeczący — Sąd-funkcja — S. Twierdzący
Sąd wogóle

Intuicja przedmiotu / Źródło sądów, źródło argumentu dla funkcji. Źródło wiecznie gotowe dla podmiotu

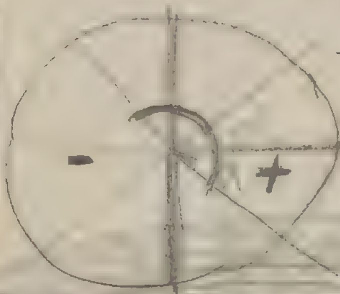
Sąd połączenie podmiotu z orzeczeniem,
Przed-sąd " " z X. (funkcja: y = a jest X

0 – neutralność (bez) substratu
1 – (bezjakościowość) " źródła ~~bezjakość~~

Funkcja i Argument = Materja i Forma =
(Niewiadomość) = Rodzaj i Różnica gatunku

$0 = i$

$\sqrt{-1}$

$i \cdot i = -1$

[illegible] [illegible] (1 − ∞)

[illegible] (1 − 0)

[illegible]

[illegible]

$a < b$	$a = b$	$a > b$
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	0	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

jedność złożone (rozpadać) — , prosta (wewnętrz...)

(jedn.)

tożsamość — jedność wielości — + + + + — (jedn. jedność prost.)

Wrel. prost. el.
rzut. się w całość
Wrel. złoż. el.
rzut. się w współności

substancja

przedmiot barwny — idea
(widziany w ...)
Barwnik — barwa , barwa czerwona innej przyrody
innego czerwonego przedmiotu, a inny cechy barwnika (1–1)
Dźwięk — ton przedm.

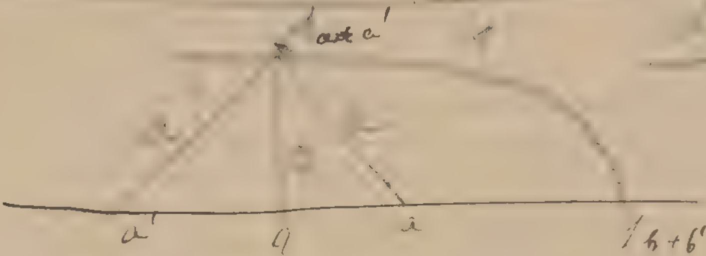
Moment równoważny całości
Konkret ... " ... ogólności

Systemy bez 0 i 1 !

Rozwijanie się elementu daje m. in. (na osiach różnych) ten sam element. (Prawo zachowania (ciągłości) danego elementu. Przykłady: wieczność — czas

nieskończoność — przestrzeń (rozwinięta) (zwinięta).

a ab/ b — ab.

a+c'
a'
a
â
b+b'

x

~~Wieczn~~

Nieskończoność (prosta [linija]) (1) to przestrzeń ściągnięta, to przestrzeń jako element prostej, w której bierze udział przestrzeń jako skonkretyzowanie przestrzenności (idea) (1+1+0) przy pomocy idei przestrzeni, jako element (kategorjalny) przestrzenności. Lecz to co z jednej strony jest ~~elementem~~ (konkretyzowaniem) przestrzenności, z drugiej jest źródłem poszczególnych form (1 a+a' lub też to samo ...). Wtedy 1 staje się momentem 1 a+a', momentem mu równoważnym. Lecz gdy 1 się konkretyzuje 1 a+a' się różnicuje. Gdy 1 jest pojęciem całościowem, złożonym ze składników — i składników aktualizującym 1 jest pojęciem całościowem prostem, nie aktualizującym swej mnogości.

Przytem to 1 jest równe 0 (1 0)

Dwoistość W istocie rzeczy możemy rozpatrywać

$$a \xrightarrow[ab]{a+b} b$$

linję ~~raz~~ tą raz jako substrat a i b drugi raz, jako to co jest ich sumą

Ogólność i całość to dwie strony, 2 punkty widzenia na jedną i tą samą rzecz.

Teorje wyodrębności.

Lutosławski Nieśmiertelność duszy

Kuberzyński Filozofia życia duchowego

Stern Person und Sache

Bergson (?) jeugnots ror seele (?)

Ribot Dziedziczność psychiczna

Jaworowska (?) Wasiausky (?)

Fouillée Idées-forces

Forel Hipnotyzm

James Dośw. religijne

Instynkt Hachet-Souplet: La genèse des instincts (Flammarion)

Ribot Sy... uczuć (?)

Obrazek I (?) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Energya potencj – czyn. wyład. – en. ruchu
Możliw. – czyn. aktualiz. – rzeczyw. Możliwość a rzeczywistość
Substancya – czyn. aktualiz. – akcydens Substancya a akcydens
Przyczyna – tw. aktualiz. – skutek { Przyczyna a skutek
Rodzaj – różn. " – gatunek Rodzaj a gatunek

E. Becker. Das Gesetz von d. Erhaltung d. Energie u. die Annahme einer Wechselwirkung zwischen Leib u. Seele. Zeitschr. für Psych. t. 46 (1907).

ordatt. E. Becker. Energieerhaltung und psychologische [illegible] Z. für Psych. t. 48 (1908)

H. Müller Über psychophysische Wechselwirkung und das Energieprinzip Zeit. für Psychol. t. 47 (1908).

Hellpach Unbewusstes oder Wechselwirkung Zeit. für Psych. t. 48 (1908)

Dir. Rubner's Die Quellen d. thierischen Wärme, Zeit. f. Biologie 12 (30) 1894

u. Atwater | Reports of British Association 1904 | [illegible] Ergebnisse der Physiologie 1904.

Minkowski: Zur Müllerschen Lehre v. den specifischen Sinnesenergien Zeit. für Sinnes-Physiologie t. 45

Becker Kritik der Widerlegung des Parallelismus auf Grund einer naturwissenschaftlichen Analyse der Handlung durch Hans Driesch. Zeit. für Psychologie t. 45 (1907)

Becker Über d. physiol. u. psychistische [illegible] Arch. für ges. Psych. 35)

Aster Prinzipien der Erkenntnislehre, [illegible] Neubegründung des Nominalismus Leipzig 1913

The [illegible]

Heymans. Zur Parallelismus Frage Zeit. für Psych. XVII

Lasswitz Über psychophysische Energie Vt. für wiss. Phil. 1895. Bd. 14.

Rickert z Ksiegi pod Sigwartem

Grasset. Introduction physiologique à l'étude de la philosophie

Naville La défin de la philosophie (Alcan)

Le Dantec. L'unité dans l'être vivant (Alcan)

Hoernlé Mind N.S. No 61 „Image, Idea, and Meaning"

Mc Dougall. Physiol. factors of the Attention-process Mind N. S. X

„ The Seat of the Psycho-physical Processes Brain XXIV

„ The State of the Brain during Hypnosis „ XXXI

Enc. Brit. 11 wyd. „Hypnosis" i „Telepathy"

Dr Bramwell „Hypnotism, its History, Theory, Practice. London 1903

Lodge „Survival of Man" — przejrzeć pod tym względem

Podmore „The Newer Spiritualism" — przeczytać pod tym

James. „Human immortality" Ingersoll Lecture, 1898

Plur. Universe 1909

American Magazine 1909 „Psychical Research"

Schiller. Riddles of Sphinx (teorja porówna do transmissji w teorji Jamesa)

P. Janet L'automatisme psychologique

(lewy margines, pionowo:) Morton Prince „The dissociation of a personality"

Eisler Leib u. Seele 1906

Możliwość monizmu – jeżeli substancyę o wiele obejmującą obliczać – dałoby się pojąć na naszym przykładzie. Weźmy n.p. mnogość nierozciągłych i nieświadomych monad – ustosunkowanie wielkich z nich dawałoby rozciągłość, a wielu monad, charakteryzujące organizm, – dawałoby poczucie świadomości! (Fechner?)

Nie wolno wtedy tylko przeciwstawić świadomości rozciągłości, jako czegoś z sobą sprzecznego – tak jak t. czynił kartezyański dualizm.

Dwojakie znaczenie dośw. zew. i wewn.

A). Zewnętrzne = zmysły, wewnętrzne = samowiedza, świadomość czynności, czynności rozumowych

B) Zewnętrzne = ~~dane, oderwane od subjektu~~ objekt / treść; wewnętrzne = akt

C) świat fizyczny / zewnętrzny – treść oderwana od subjekt., uz. elementów i odpow. skonstruowany

Z konkretnego, jednolitego pierwotnego doświadczenia przez odróżnienie:

1) Ja i nie Ja (ciało – i przedm.)
2) Treści – i Aktu (przedm. i świad.)
3) Mechanizmu i samorzutności.

Psychofizyczny dualizm:

Rehmke, Volkmann, Jerusalem, Pfänder (...)

Lokalizacja.

Gall – Broca – Hitzig (1870) – Munk

Flourens (parowa pod. ptaków) przypuszczał, że kora mózgowa jest wszędzie jednorodna

Höffding Psychologia

Dowody parallelizmu:

A) Analogia B) Proporcjonalności: lokalizacja, wzrost intell. wraz z wzrostem mózgu, zależność stopnia wagi półkul do wagi całego mózgowia (z cal. 78 %)

Analogia:

a) centralizacja (system): mózgu i świadomości

b) warunek funkcji nerwowej oraz świadomości: ~~wypraszanie~~ nasycenie różnowagi, jakościowości

c) rozporządzeniami się zarówno twórca jak i elem. psych. (asocjacja itp.)

d) Im więcej udziału kory mózgowej (im tem dłuższy czas reakcji), tem więcej świadomości

e) przyzwyczajeniem (i odzwyczajeniem) stają się czynn. automatyczne.

Jedność świadomości i jej istota. Czy świadczy o duszy, jako substancji (Kant). Czy o jedności świad. a pamięć. Jedność świadomości, a świadomość jaźni. Czy pierwotnie dane są „stany świadomości", czy [illegible]. Pełnia doświadczenia.

Dualizm substancjalistyczny i energetyczny (Stumpf, Ostwald)

Miejsce „duszy" w ciele.

Materyalizm

Priestley (Hobbes) : czucia = procesy nerwowe ; Erazm Darwin p. Logika Milla t. III r. III §
Hartley : czucie należy do "
Cabanis : mózg wytwarza myśl, jak wątroba wydziela żółć. , późniéj Vogt)

Ostwald uważa „świadomość za własność pewnego rodzaju energii nerwowéj" albo też za specjalny rodzaju „energię duchową"

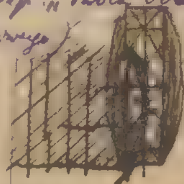
c = małość , II-[illegible]

4/ subjektywne życie, zjawisko (skutek, wytwór) materyalnych przedmiotów / cień

5 własność atryb.

6)

Ad 3/) Przedm. Ciało może być przedmiotem życia ducha (przez ducha doznanym); lecz duch nie może być wytworem subj. życia, gdyż musi być jego podmiotem. (to samo dotyczy subjektu poznania — por. „w moich obecnie [10] Kwart. Fil. z tem „o idealist. i realist. pojmowaniu życia duchowego")

Monizm

a) Dwie strony b) Dwa zjawiska tego bytu
b) Dwojakie rozpatrywanie konkretnego doświadczenia

Monizm Kant - Reclam 305 (Kryt. 2° paralogizm)

Kozm – Spinoza
J. G. Fichte, Fries, Schelling
Schopenhauer (podwójne odbicie woli: akt woli i odpowiednie ruchy ciała
Fechner – Ebbinghaus, Höffding

Taine, Lewes, Spencer, Riehl
Erdmann
Bain

Punkt a) – circulus vitiosus, chyba przyjmiemy, że M ost natury psychicznej, a jeśli ...

Trojaki monizm Wundta

a) metodologiczny – teorja poznania

„Aussere und innere Erfahrung bedeuten nicht verschiedene Gegenstände, sondern verschiedene Gesichtspunkte, die wir bei der Auffassung der an sich einheitlichen Erfahrung anwenden" (Nauki przyr. – psychologja; Konstrukcja – bezpośredni dan)

b) psychofizyczny

Organizm jest nosicielem zarówno psych. jak i fiz. procesów.

„Was wir die Seele nennen, das innere Sein der nämlichen Einheit ist, die wir äusserlich als den zu ihr gehörigen Leib erkennen." Dusza jako „entelechja" ciała.

c) metafizyczny

Ta sama koncep.: subjekt. – wola, objekt. – jej przedst. ...

(Bardzo słaba!)

Wzajemne oddziaływanie

(Geyser

(A) Dusza nie zmienia ilości energji fizycznej, tylko wyzn. kierunek (Descartes, Kroman, Hartmann pod. Maxwell §78)

B) " wywołuje tylko pot. energję (Wentscher, Rehmke)

C) Teorja „podwójnej przyczyny i skutku" – n.p. (Stumpf): Obok fizycznych skutków mamy zgodnie z teorją zach. energji fizycznej Stumpf, Becker wiele [illegible] mogą jednocześnie działania psychiczne [illegible] ident. neoabsorbcja psych. energji fiz.

D) Zasada stałości energji może być zasadą stałości energji fizycznej i psych.

E) Zas. zach. energji fizycznej (przy wzaj. oddziaływ.) stracona rekompensuje się przez zyskaną (Dow. przyr. Krajewski)

Paralelizm.

Epifenomenizm zjawisk psychicznych (cienie, refleks, zjawiska towarzyszące, niesamodzielne i pozbawione wpływu i sił) — Huxley, Ribot, Du Bois Reymond)

„Das psychische Geschehen ist das nicht-energetische Geschehen in der Natur" – Riehl
Zur Einl. in d. Philos. S. 158

Zasadnicza kwestja dla problematu oddziaływania w związku z zasadą stał. energji:

„czy psychiczne przebiegi są to przebiegi energetyczne"

Eisler.

str 177 „Weil die gesamte körperliche Entwickelung eine objective Erscheinung oder eine Betrachtungsweise der an sich psychischen Entwickelung ist, ist sie von Anfang bis zu Ende, direkt oder indirekt, reaktiver oder aktiver, impulsiv-reflektorischer, triebhafter oder willentlicher Weise in psychischen Faktoren gegründet".

Taine, Ribot
Spencer,

99

Bachmann.

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

Kismet.

Le chaine des harmonies

Realontologie

Conrad – Curtius

[illegible] Kriegsz[illegible]

Dostoj [illegible]

~~Tillich~~ – Krieg.

~~Heidegger~~

~~Conrad-Martius~~

~~Pick~~

~~Hefele~~

~~Hornefer~~

~~Lagarde~~

~~Fleury~~

~~Jaaka~~

Kroner

Zweck u. Gesetz

in d. Biologie.

Mohr Tüb

13. Mk 3

Bibliografie západnická
o jednotě substanciální duše a těla
([illegible])

1. P. M. De unione Animae et Corporis, fragmenta psychologica. Scotus, Suarez, S. Thomas.
Divus Thomas, 1876
(Piacenza, Italia)

2. Abert. Die thomistische Lehre der Einsseinheit von Leib und Seele
Internat. Kongress der Kathol. Gelehrten
München, 1901.

3. Zimmer. S. J. De Animalitate [illegible] ut forma corporis
Zeitschrift für katholische Theologie Innsbruck 1919 a 1920.

4 Coconnier. L'Âme humaine
Paris 1890.

5. Bernard. Article „Âme" dans le
Dictionnaire apologétique d'Amand
d'Alès.

6. Zigliara. De mente concilii
Viennensis Romae 1878.

7. Jansen B. J. Die Definition des Konzils
von Vienne. Zeitschrift für kath. Theol.
1908.

8. Bélière. La définition du concile
de Vienne sur l'âme.
Recherches de Science religieuse
1912.

9. Jansen. Quomodo spectat definitio
concilii Viennensis de anima
Gregorianum 1920.

10. Wyraz „Âme" w Encyklop.

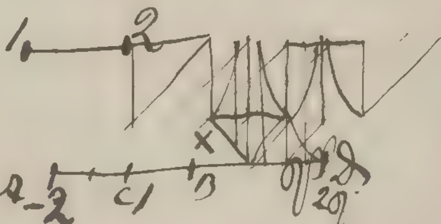
$a = \frac{(a+b)}{(a+a)}$

4 harm. a (a+b) prog p ... ≠ 0.
1 3/2 = i

a (a+b) = a.

2. 1. 4/3 8/7

7/3 4/3

$\frac{AC}{CB} = \frac{AD}{BD}$

$\frac{2}{x-1} = \frac{3}{2-x}$ $\frac{2}{CB} = \frac{3}{BD}$

BD > CB

3 CB = 2 BD

$CB = \frac{2BD}{3}$

$CB = \frac{2}{5}$ $1 + \frac{2}{5} = \frac{7}{5}$

$BD = \frac{3}{5}$

$\frac{4}{3}$ $\frac{7}{5}$ $\frac{3}{2}$.

$\frac{3}{CB} = \frac{4}{BD}$

$\frac{40}{30}$ $\frac{42}{30}$ $\frac{45}{30}$

4 CB = 3 BD. CB = 3/4 BD. $CB = \frac{3}{7}$

$\frac{4}{7}$ $\frac{3}{7}$. $BD = \frac{4}{7}$

5 2 7 9
6 3 6 7

3 4 3 0

7 6 0
6 7 5

2 × 7 6 × 7

8 9 6 6

9 6 6

Kurt